

Instytut Badawczy Randstad

Monitor Rynku Pracy

Raport z 27. edycji badania
11 kwietnia 2016 r.

Struktura raportu:

- Metodologia i opis próby badania
- Wyniki badania:
  - rotacje na rynku pracy
  - mobilność – gotowość do zmiany pracy
  - obawa o utratę pracy, przekonanie o możliwości znalezienia nowego zatrudnienia, satysfakcja z pracy
  - zamiary założenia własnej firmy, warunki i publiczne wsparcie dla start-upów
- Podsumowanie wyników
- Randstad w Polsce

Monitor Rynku Pracy:

opis badania

- „Monitor Rynku Pracy” jest kwartalnym badaniem ankietowym realizowanym obecnie już w 33 krajach Europy, Azji, Australii i obu Ameryk, w których Randstad prowadzi działalność.
(kraje biorące udział w badaniu – Europa: Austria, Belgia, Czechy, Dania, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Luksemburg, Niemcy, Norwegia, Polska, Portugalia, Szwajcaria, Szwecja, Węgry, Wielka Brytania, Włochy; na innych kontynentach: Argentyna, Australia, Brazylia, Chile, Chiny z osobno analizowanym Hongkongiem, Indie, Japonia, Kanada, Malezja, Meksyk, Nowa Zelandia, Singapur, Turcja, Stany Zjednoczone)
- Badanie po raz pierwszy przeprowadzono w 2010Q1. Polska dołączyła do projektu od 2010Q3. Obecnie prezentujemy wyniki 27. edycji.
- Badanie jest realizowane poprzez ankiety wypełniane on-line przez respondentów w wieku od 18 do 65 lat, pracujących minimum 25 godziny w tygodniu. Próba obejmuje osoby wykonujące pracę na podstawie umowy o pracę, umowy o pracę tymczasową, umów cywilnoprawnych oraz samozatrudnionych.
- Dobór próby jest kwotowo-losowy, realizowany przez Survey Sampling International. Od 20. edycji włącznie próba w Polsce wynosi ponad 800 respondentów (wcześniej – ok. 400 osób, tak jak w innych krajach). Globalnie w badaniu bierze udział ponad 14 tys. respondentów.
- Bieżące badanie zostało zrealizowane w okresie luty-marzec 2017 roku – w Polsce na próbie 838 osób.

Respondenci badania w Polsce

- 50% kobiety / 50% mężczyźni
- Wiek od 18 do 65 lat

■ 18-24 ■ 25-34 ■ 35-44 ■ 45-54 ■ 55-65

- Forma zatrudnienia:

■ umowa o pracę na czas nieokreślony ■ umowa o pracę na czas określony ■ umowa zlecenie lub o dzieło
■ umowa o pracę tymczasową ■ jednoosobowa działalność gospodarcza

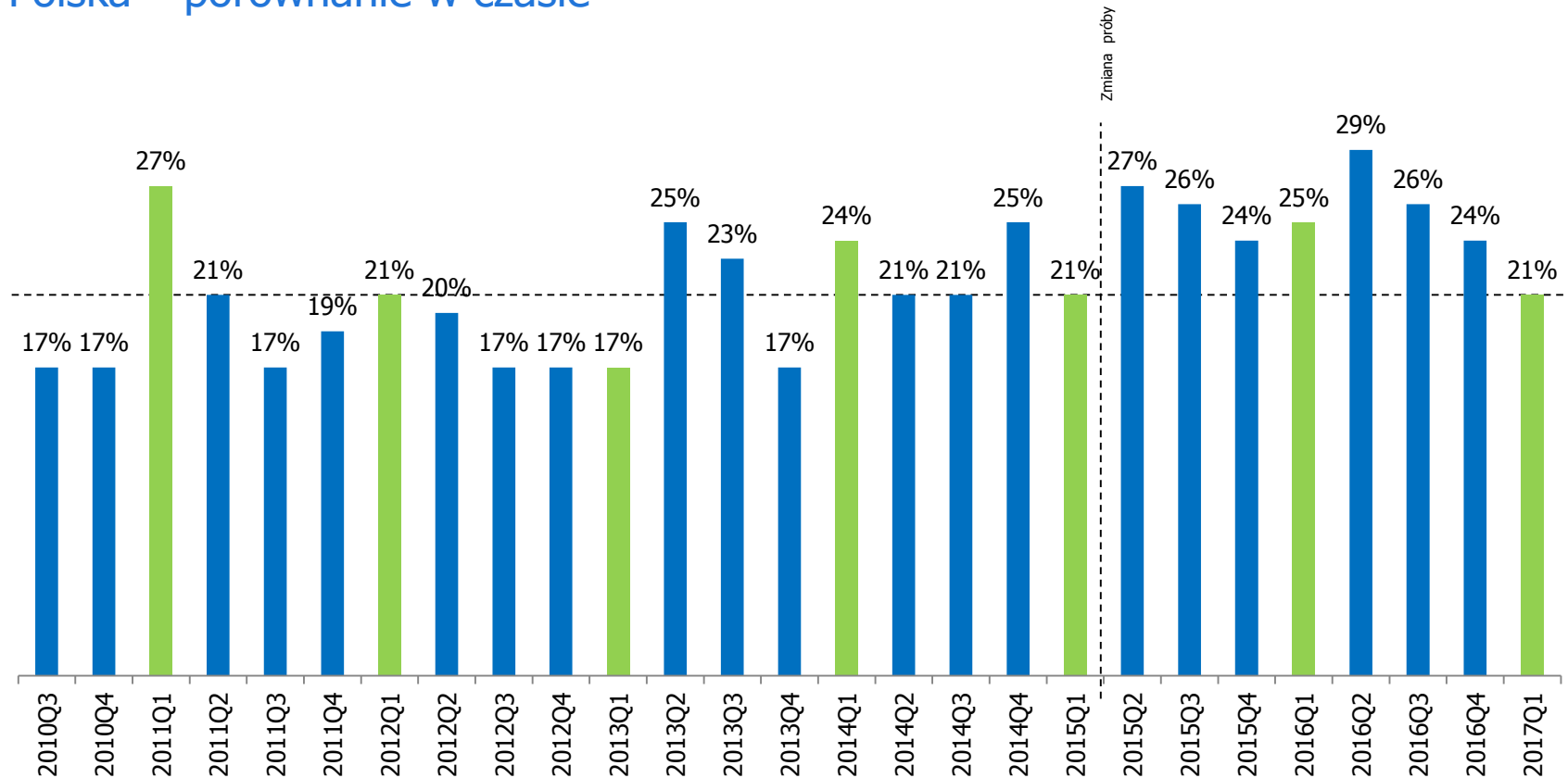

- wykształcenie:
1% podstawowe / 45% średnie / 54% wyższe

Wyniki badania

Rotacje na rynku pracy w Polsce

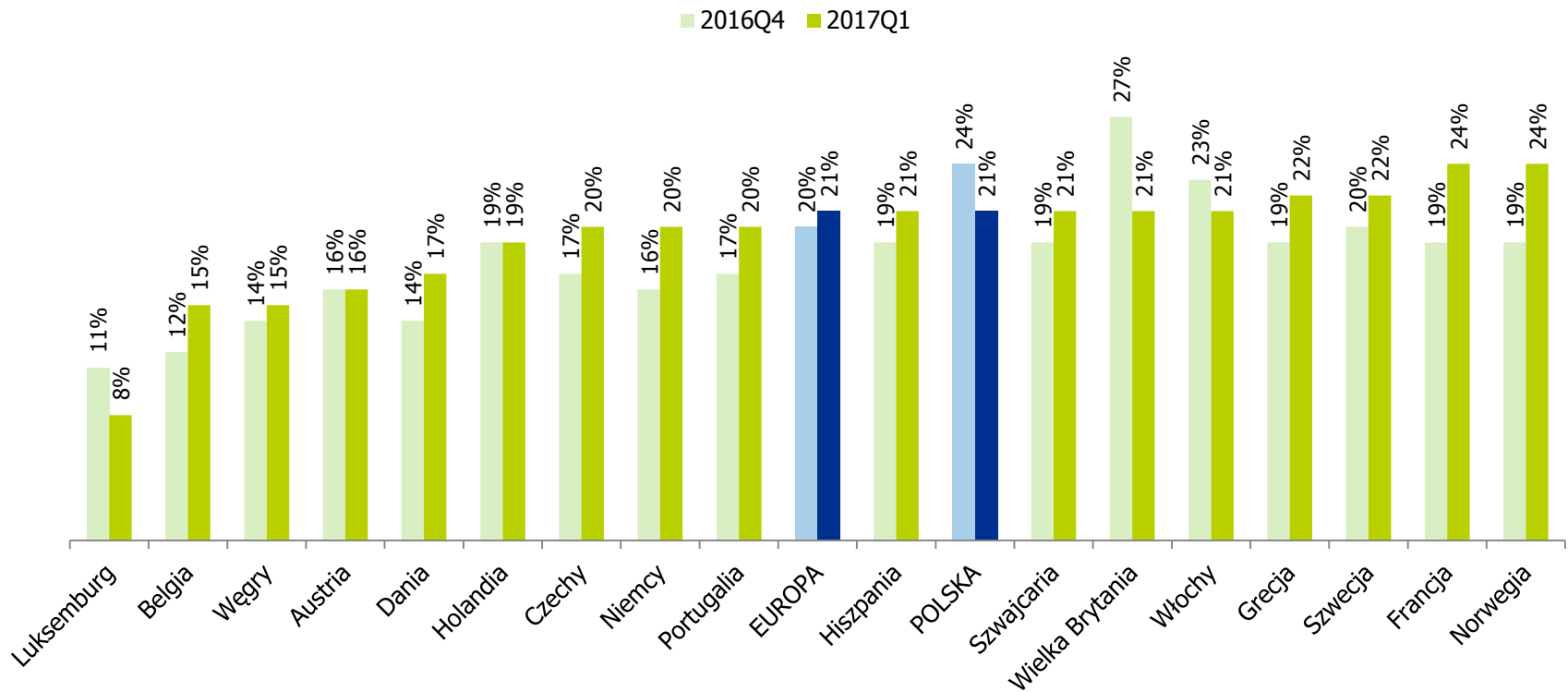
Polska – porównanie w czasie

- W stosunku do poprzedniego kwartału odsetek osób zmieniających pracę w Polsce zmniejszył się o 3 p.p. i w 2017Q1 wynosi 21%. Jest to spadek już trzeci kwartał z rzędu.
- Ostatni niższy wskaźnik rotacji odnotowany został ponad trzy lata temu (2013Q4).

Rotacje na rynkach pracy w Europie

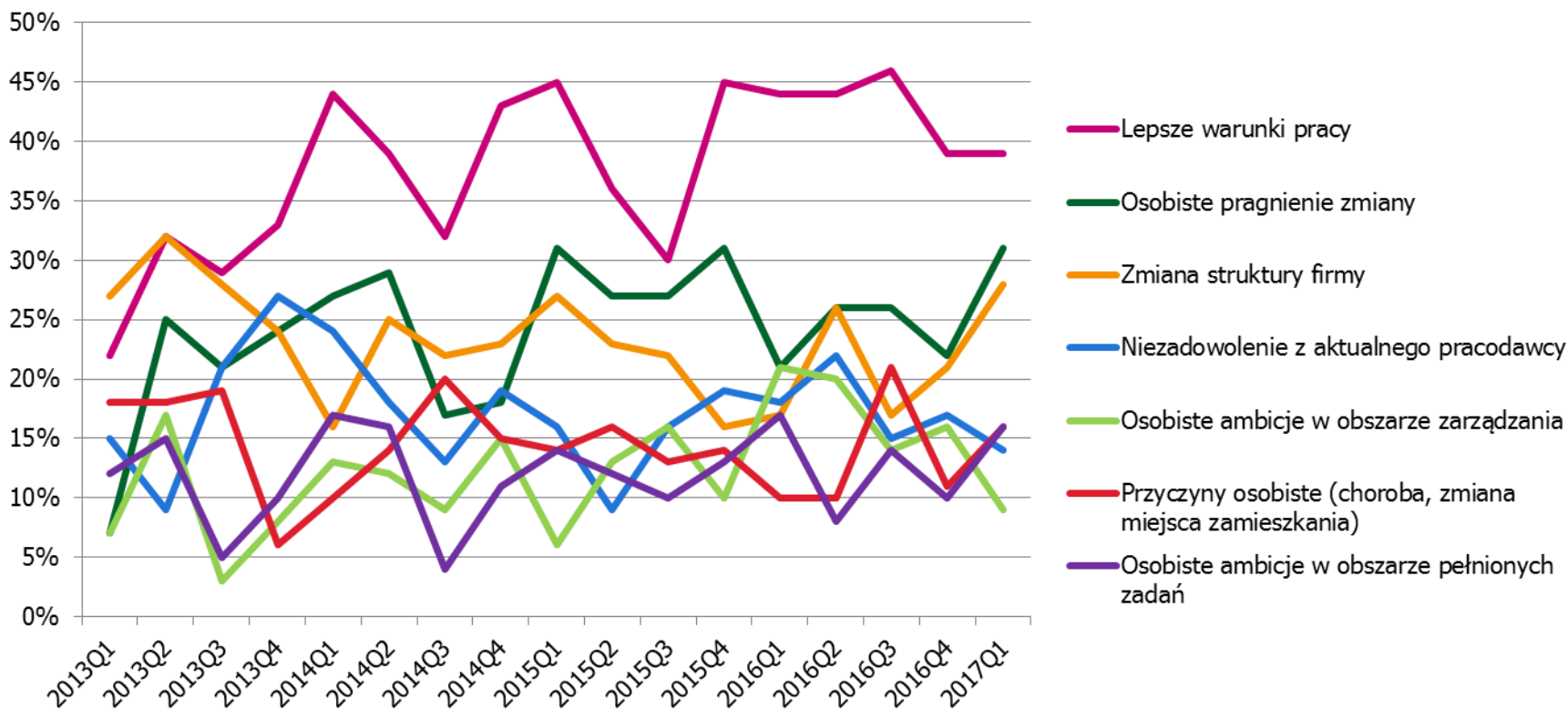
Po dwóch latach Polska znowu przeciętna

- Krajami o najwyższej rotacji w Europie są Norwegia i Francja (po 24%). Tam też od ostatniego kwartału wystąpił największy wzrost tego wskaźnika (o 5 p.p.).
- Listę zamyka Luksemburg (8% pracowników zmieniło pracę w ciągu ostatniego półrocza). Rotacja spadła zaś najmocniej w Wielkiej Brytanii (o 6 p.p.).
- Średnia dla badanych państw europejskich wzrosła od ostatniej edycji badania o 1 p.p.

Główne powody rotacji na rynku pracy

Zwolnionych najwięcej od 3,5 roku

- Drugi kwartał z rzędu 39% pracowników deklarowało, że do niedawnej zmiany pracodawcy przyczyniły się lepsze warunki pracy. Od ponad trzech lat to najważniejsza przyczyna rotacji.
- Kolejnymi przyczynami zmiany pracy były osobiste pragnienie zmiany (31% wskazań) oraz zmiana struktury firmy, czyli jak można domniemywać – zwolnienie (28%).

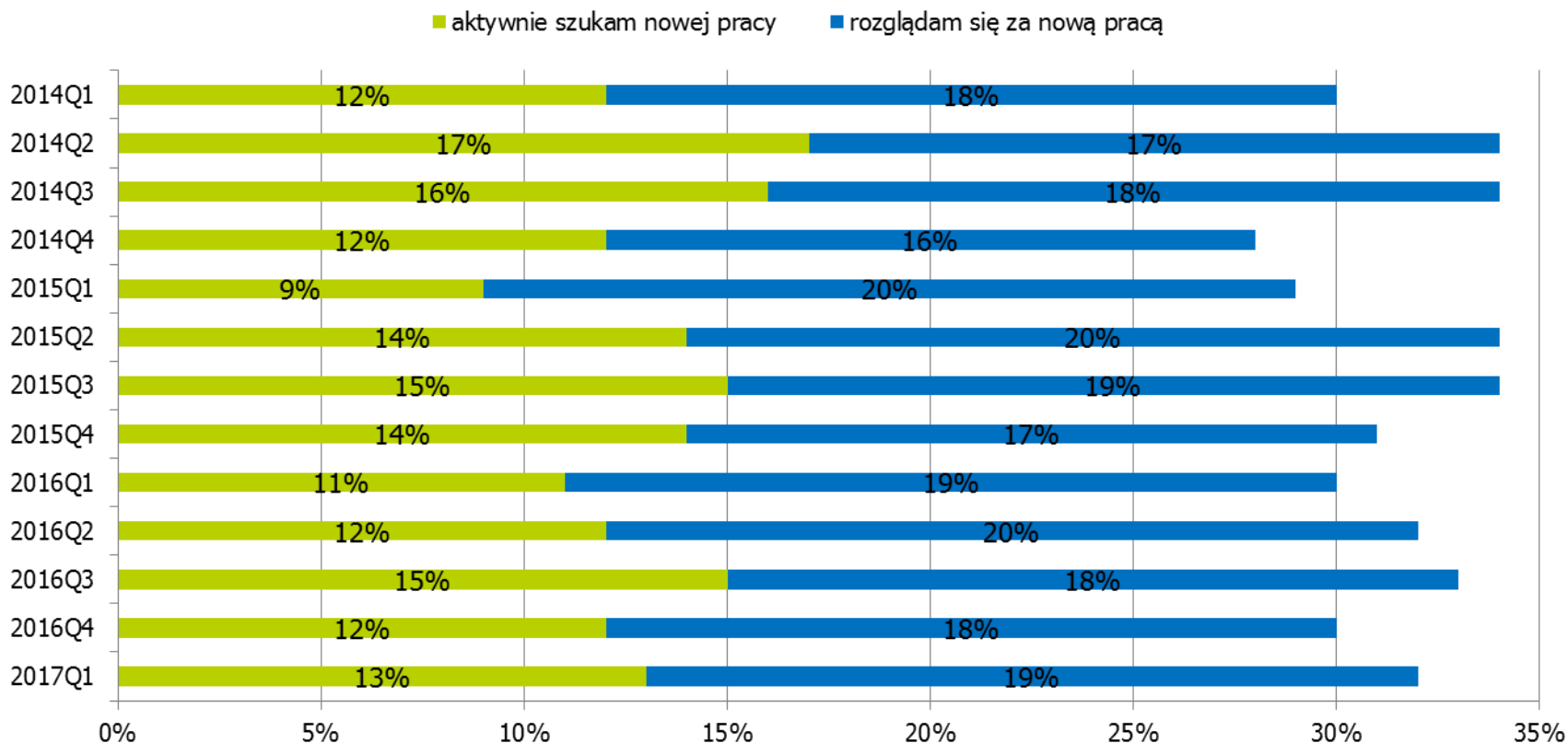
Jakie były Pana/Pani powody zmiany pracy?

Monitor Rynku Pracy, 27. edycja, marzec 2017, do 2015Q1 N≅400, później N≅800

Poszukiwanie nowego zatrudnienia

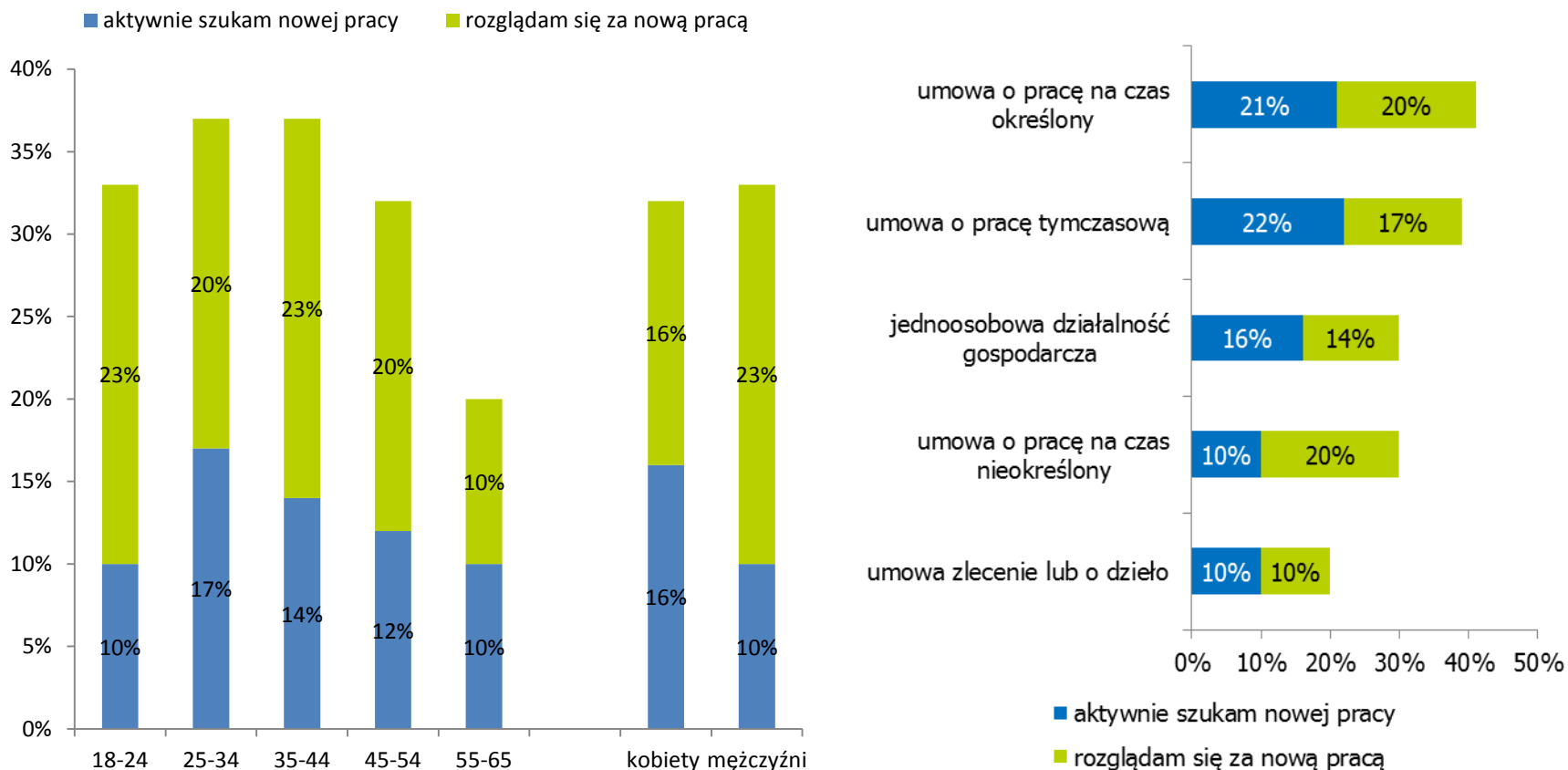
Polska – porównanie w czasie

- W minionym kwartale 32% badanych poszukiwało nowej pracy. W porównaniu z poprzednim kwartałem (2016Q4) był to wzrost o 2 p.p.
- Zwiększył się zarówno odsetek aktywnie poszukujących pracy, jak i udział rozglądających się za nowym zatrudnieniem (po 1 p.p.).

Poszukiwanie nowego zatrudnienia

Zatrudnieni na czas określony najaktywniejsi w szukaniu nowej pracy

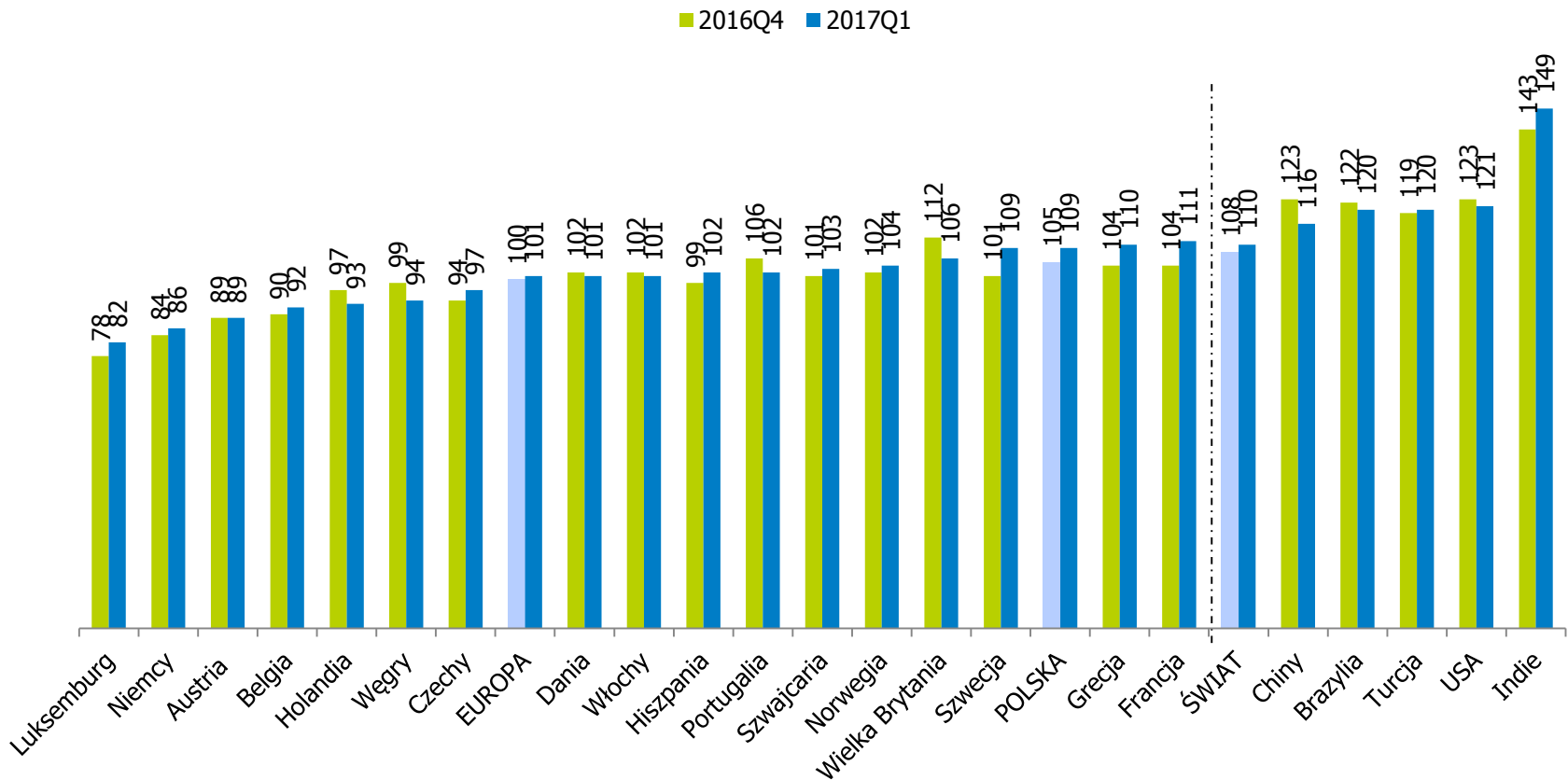
- Największy odsetek respondentów, którzy deklarowali, że szukają pracy, występował wśród pracowników w średnim wieku (37%), z których najwięcej aktywnie poszukujących było w grupie 25-34 lat (17%).
- Najrzadziej pracy szukali 55-65-latkowie oraz zatrudnieni na umowy cywilnoprawne (po 20%).

Otwartość na zmianę zatrudnienia: Indeks mobilności

- Stworzony przez Randstad **'indeks mobilności'** na rynku pracy śledzi otwartość pracowników na mobilność zawodową.
- Mobilność jest w badaniu definiowana według przewidywań pracowników o prawdopodobieństwie zatrudnienia u innego pracodawcy w kolejnych 6 miesiącach (zarówno w przypadku podjęcia podobnej, jak i zupełnie innej pracy).
- Punktem startowym dla obliczeń indeksu jest agregacja odpowiedzi wszystkich respondentów badania w jego pierwszej edycji międzynarodowej (marzec 2010), stanowiąca wyjściowy poziom 100 punktów.

Indeks mobilności

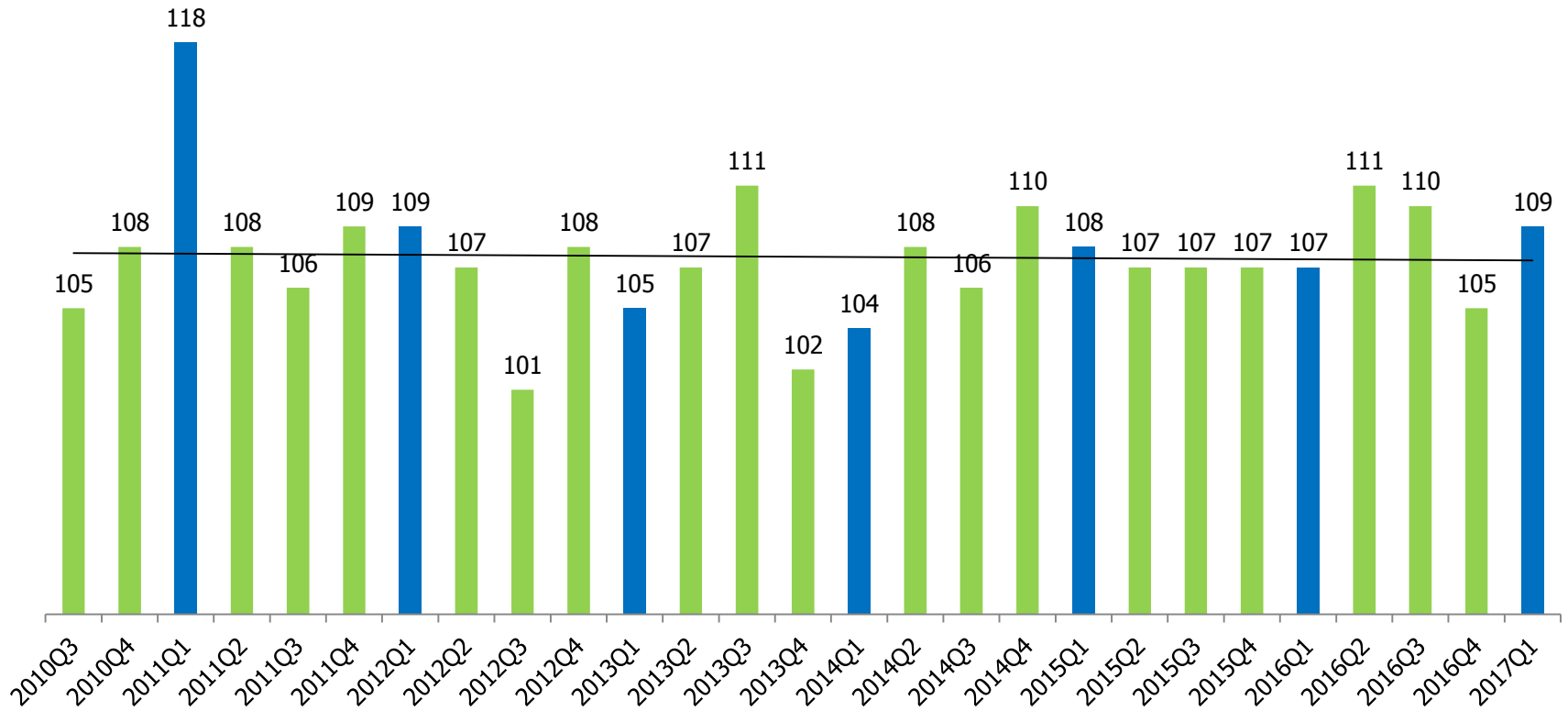
Polska znowu na europejskim podium

- Średnia indeksu mobilności dla 18 badanych krajów europejskich wyniosła 101 punktów, o 1 punkt więcej niż w poprzednim kwartale (2016Q4).
- Na tle krajów starego kontynentu nasz kraj (ex aequo ze Szwecją) zajął trzecie miejsce, ustępując jedynie Grecji (o 1 punkt) i Francji (o 2 punkty).

Indeks mobilności

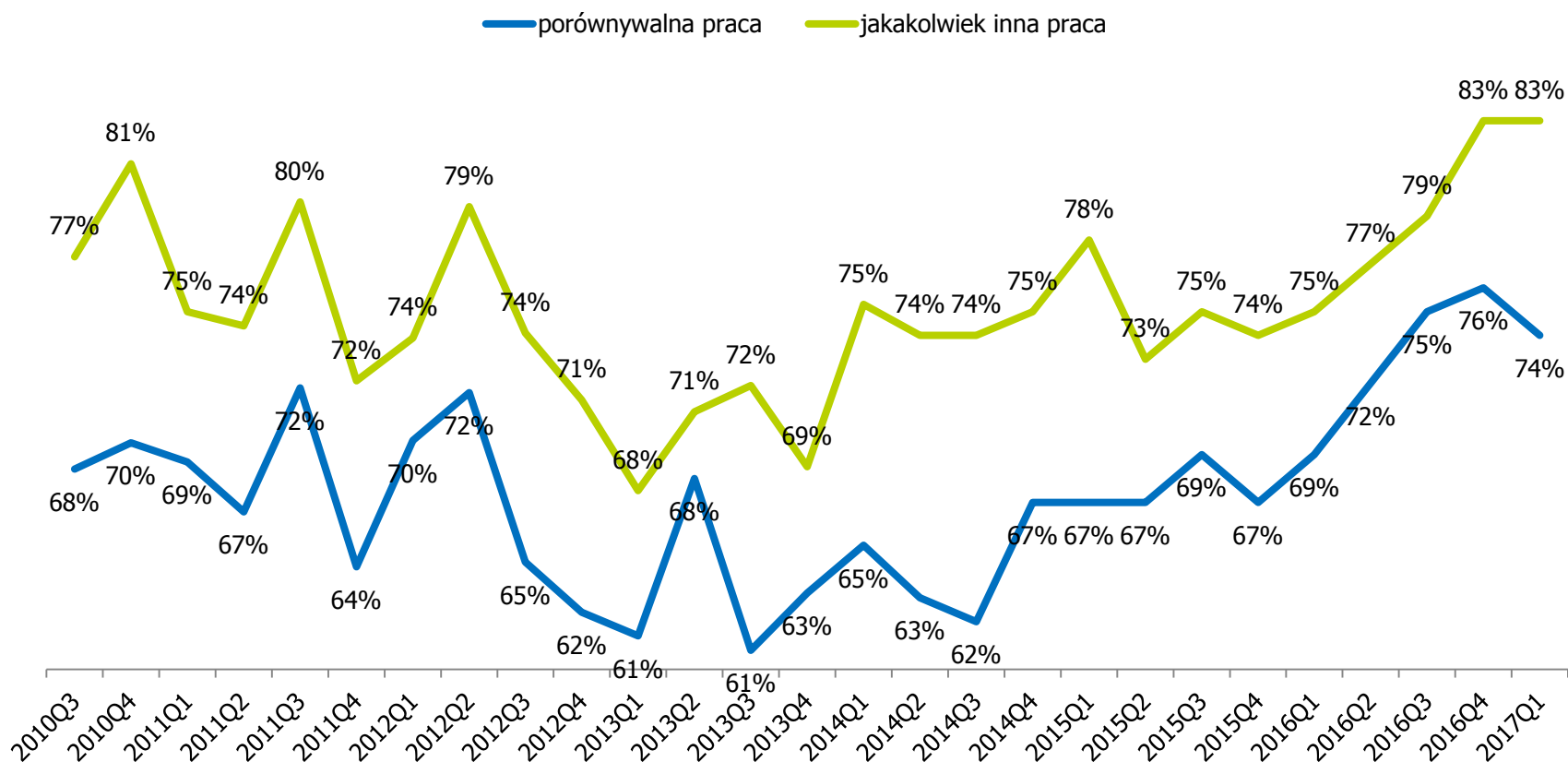
Mimo wahań, polski wskaźnik stale wysoki

- W ostatnim kwartale polski indeks mobilności wzrósł o 4 punkty.
- Tylko raz w historii badania odnotowano wyższą wartość tego wskaźnika w pierwszym kwartale: sześć lat temu.
- Liniowy trend wskaźnika sugeruje stabilizację na poziomie zbliżonym do 107 punktów.

Szansa na znalezienie nowej pracy

Zdaniem pracowników o pracę jest w Polsce łatwo

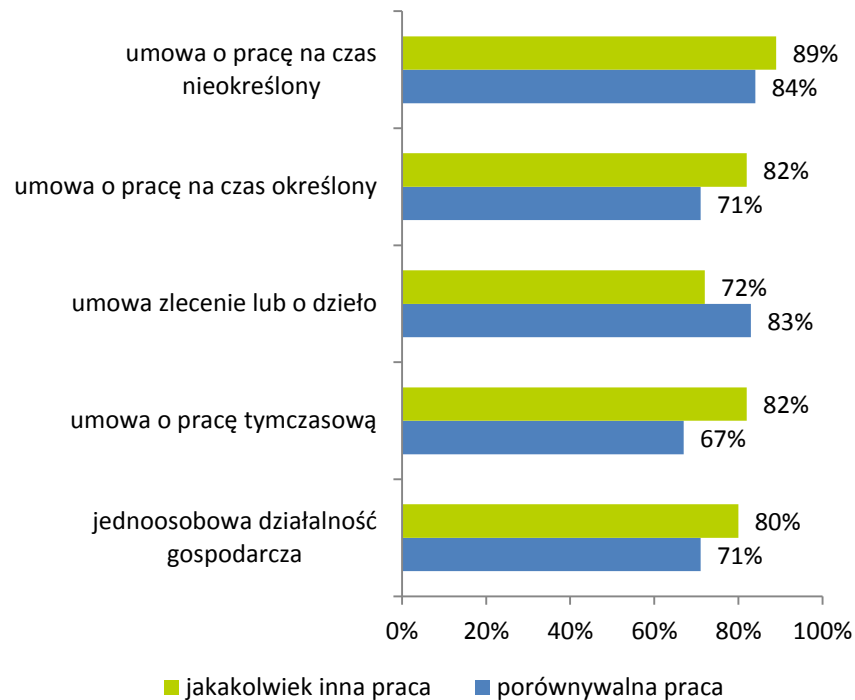
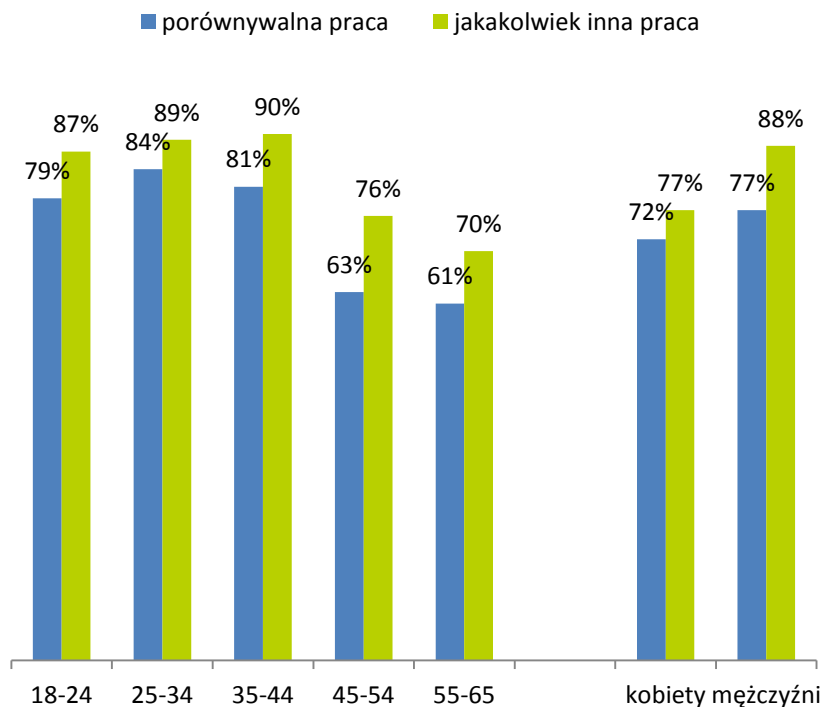
- Odsetek badanych, którzy sądzą, że w ciągu półrocza są w stanie znaleźć pracę podobną do wykonywanej, w porównaniu do poprzedniej edycji badania spadł o 2 p.p.
- Jeśli chodzi o jakąkolwiek pracę to utrzymany został poprzedni, rekordowy wynik (83%).

Czy w Pana/Pani opinii w przypadku konieczności zmiany pracy znalazłyby Pan/Pani porównywalną bądź inną pracę w ciągu następnych 6 miesięcy?

Monitor Rynku Pracy, 27. edycja, marzec 2017, do 2015Q1 N≈400, później N≈800

Szansa na znalezienie nowej pracy

Najmniej optymizmu mają najstarsi pracownicy

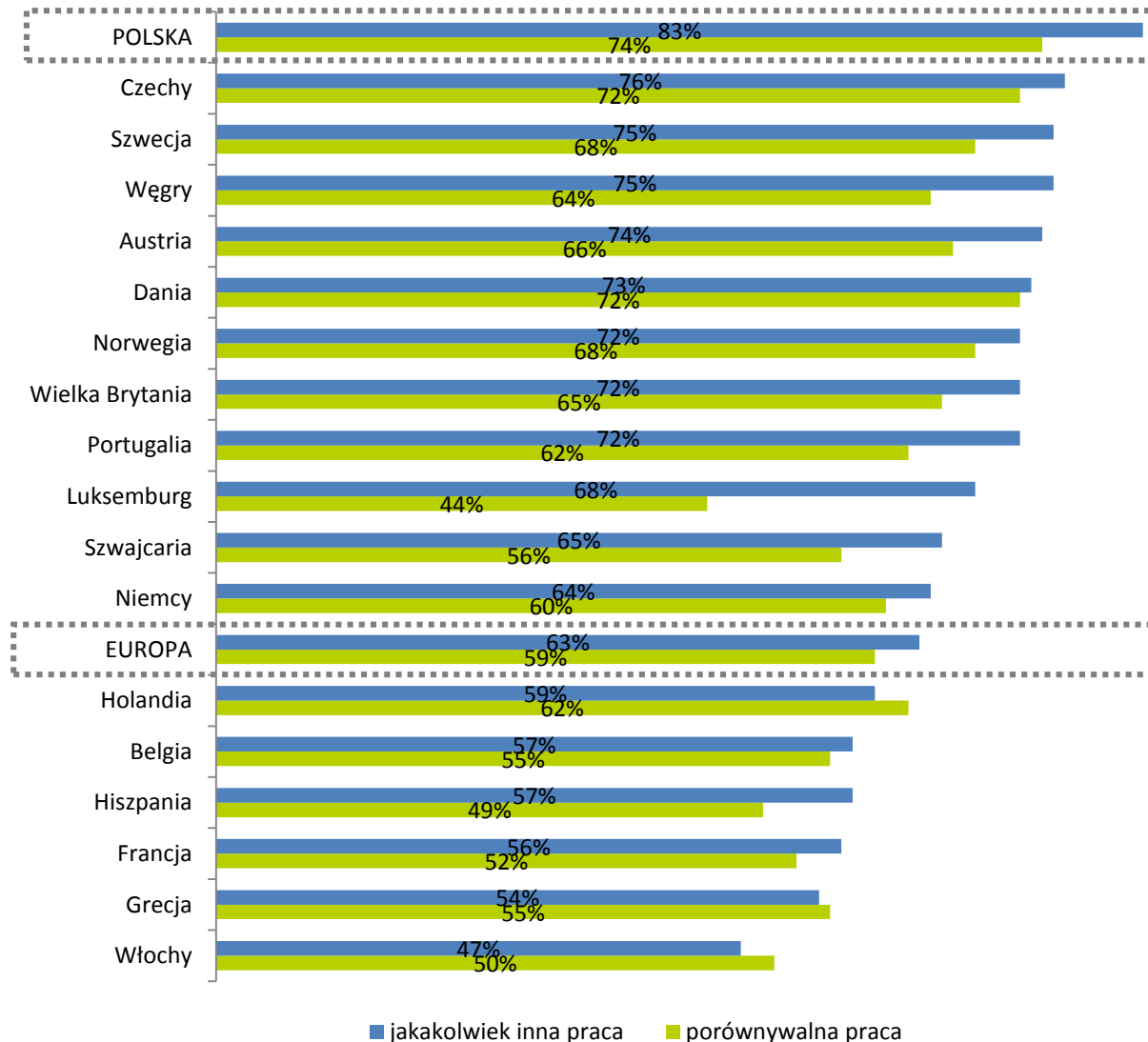
- 84% badanych 25-34-latków była przekonana, że w razie utraty pracy jest w stanie znaleźć podobną w ciągu półroczia – to o 23 p.p. więcej niż w przypadku 55-65-latków.
- Aż 90% 35-44-latków uważa, że może znaleźć jakiegokolwiek zatrudnienie.
- Kobiety o 5 p.p. rzadziej niż mężczyźni sygnalizowały to, że mogą znaleźć podobną pracę do wykonywanej i o 11 p.p. rzadziej – że mogłyby znaleźć jakiegokolwiek pracę.

Czy w Pana/Pani opinii w przypadku konieczności zmiany pracy znalazłyby Pan/Pani porównywalną bądź inną pracę w ciągu następujących 6 miesięcy?

Monitor Rynku Pracy, 27. edycja, luty-marzec 2017, N=838

Szansa na znalezienie nowej pracy

O zatrudnienie znowu najłatwiej jest nad Wisłą

- Pośród narodów europejskich Polacy i Czesi zajmowali odpowiednio pierwsze i drugie miejsce pod względem optymizmu w kwestii znalezienia innej, jakiegokolwiek pracy. Listę zamykali Włosi.
- Jeśli chodzi o podobne miejsce zatrudnienia, to nasz kraj wyprzedził Danię i Czechy, a ostatnie miejsce przypadło Luksemburgowi.
- Optymizm Europejczyków w zakresie znalezienia jakiegokolwiek pracy spadł o 1 p.p., a w zakresie podobnej pracy zwiększył się o 1 p.p. w porównaniu do 2016Q4.

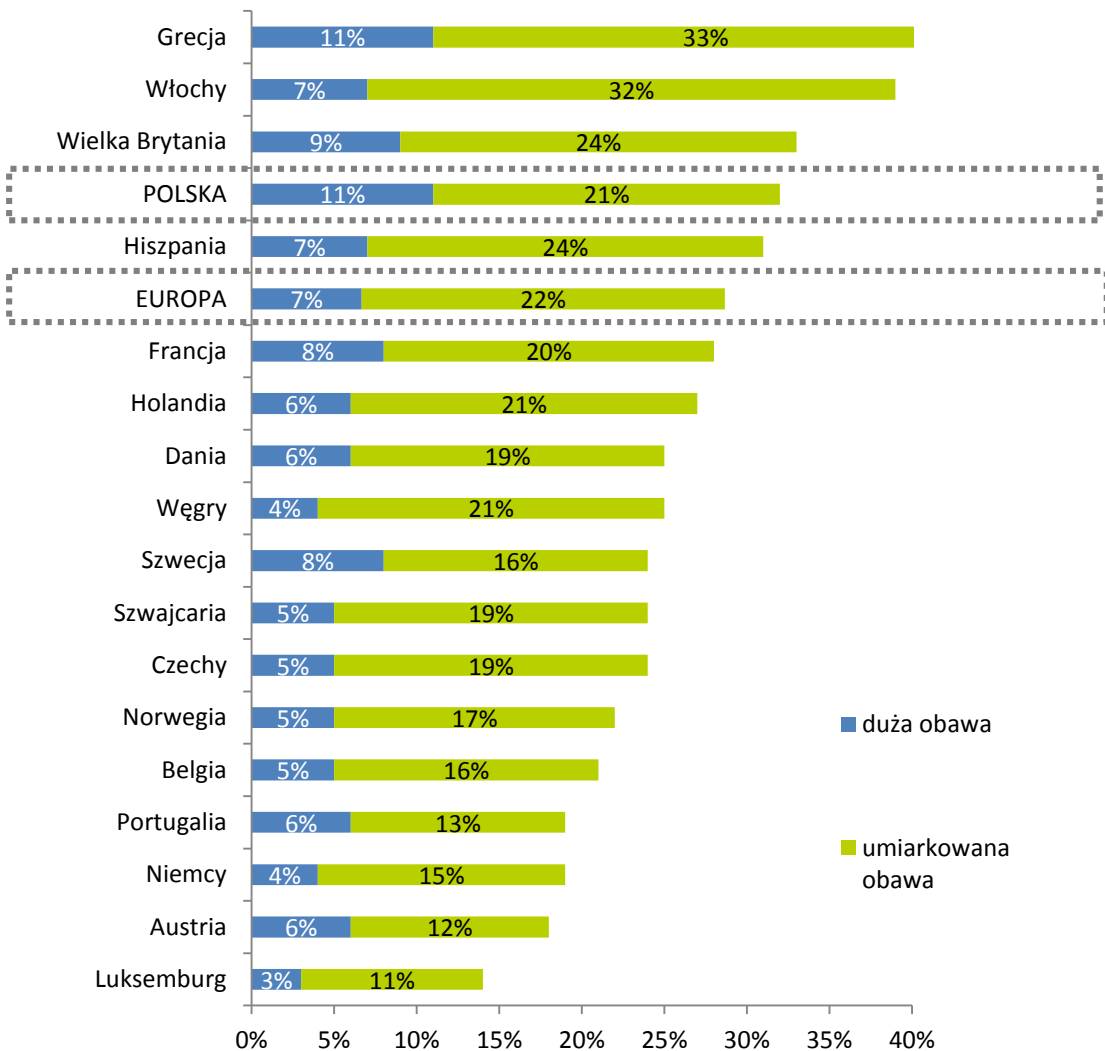
Czy w Pana/Pani opinii w przypadku konieczności zmiany pracy znalazłyby Pan/Pani porównywalną bądź inną pracę w ciągu następujących 6 miesięcy?

Monitor Rynku Pracy, 27. edycja, marzec 2017, dla Polski N=838, dla pozostałych krajów N≈400

Ocena ryzyka utraty pracy

Poczucie lęku w Polsce stale powyżej europejskiej średniej

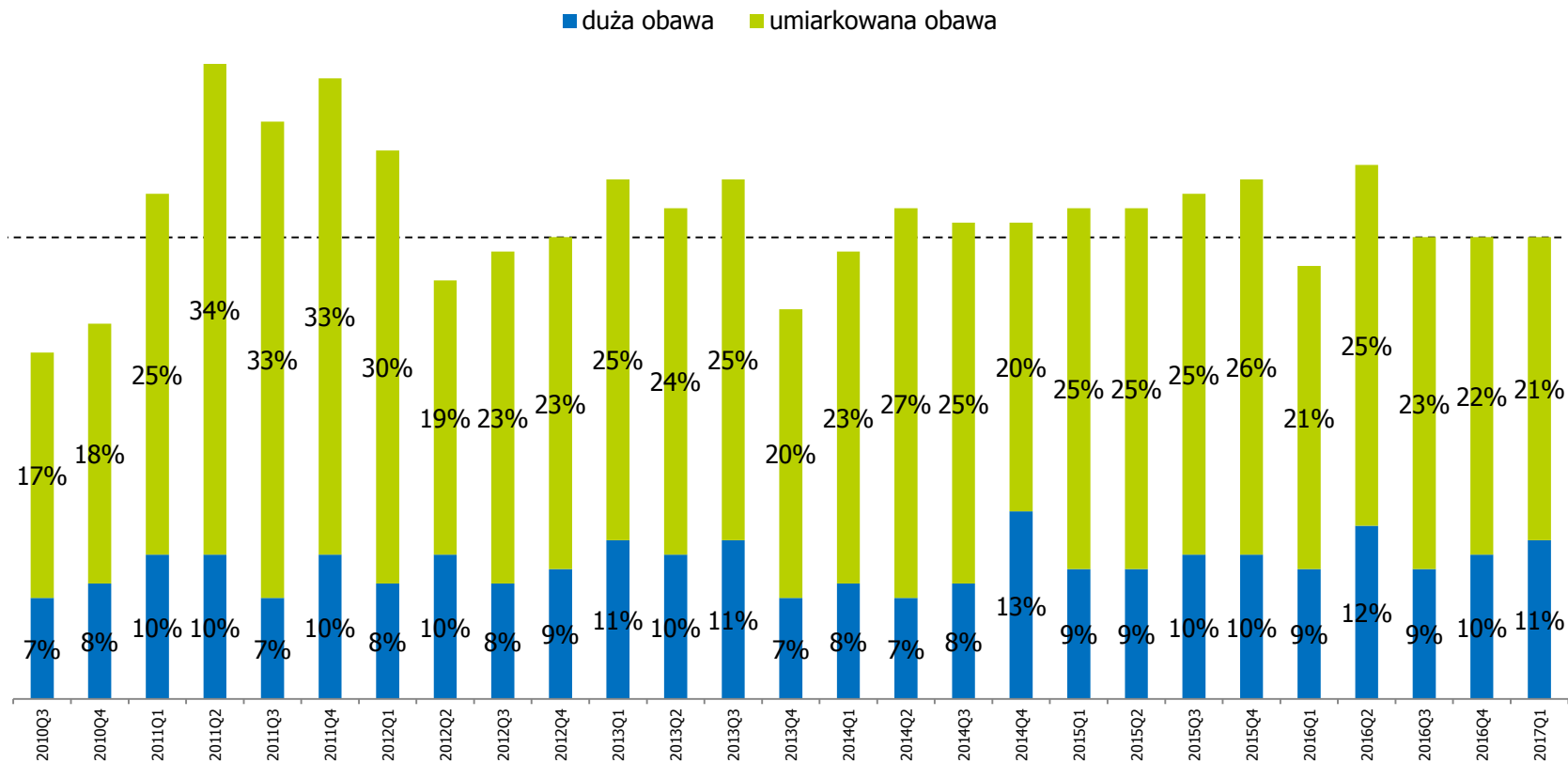
- W 18 badanych krajach europejskich obawę utraty pracy deklarowało 29% ankietowanych (o 1 p.p. więcej niż kwartał temu).
- Nasz kraj odnotował (ex aequo z Grecją) najwyższy odsetek respondentów deklarujących silny lęk przed utratą pracy (11%).
- Pod względem silnych i umiarkowanych obaw liczonych łącznie, Polska z wynikiem 32% uplasowała się na 4. miejscu, ustępując krajom borykającym się z poważnymi problemami polityczno-gospodarczymi: Grecji, Włochom i Wielkiej Brytanii.

Jak duże jest w Pana/Pani odczuciu ryzyko utraty pracy lub nieprzedłużenia aktualnej umowy w ciągu kolejnego półrocza?

Monitor Rynku Pracy, 27. edycja, marzec 2017, dla Polski N=838, dla pozostałych krajów N≥400

Ocena ryzyka utraty pracy

Polska – porównanie w czasie

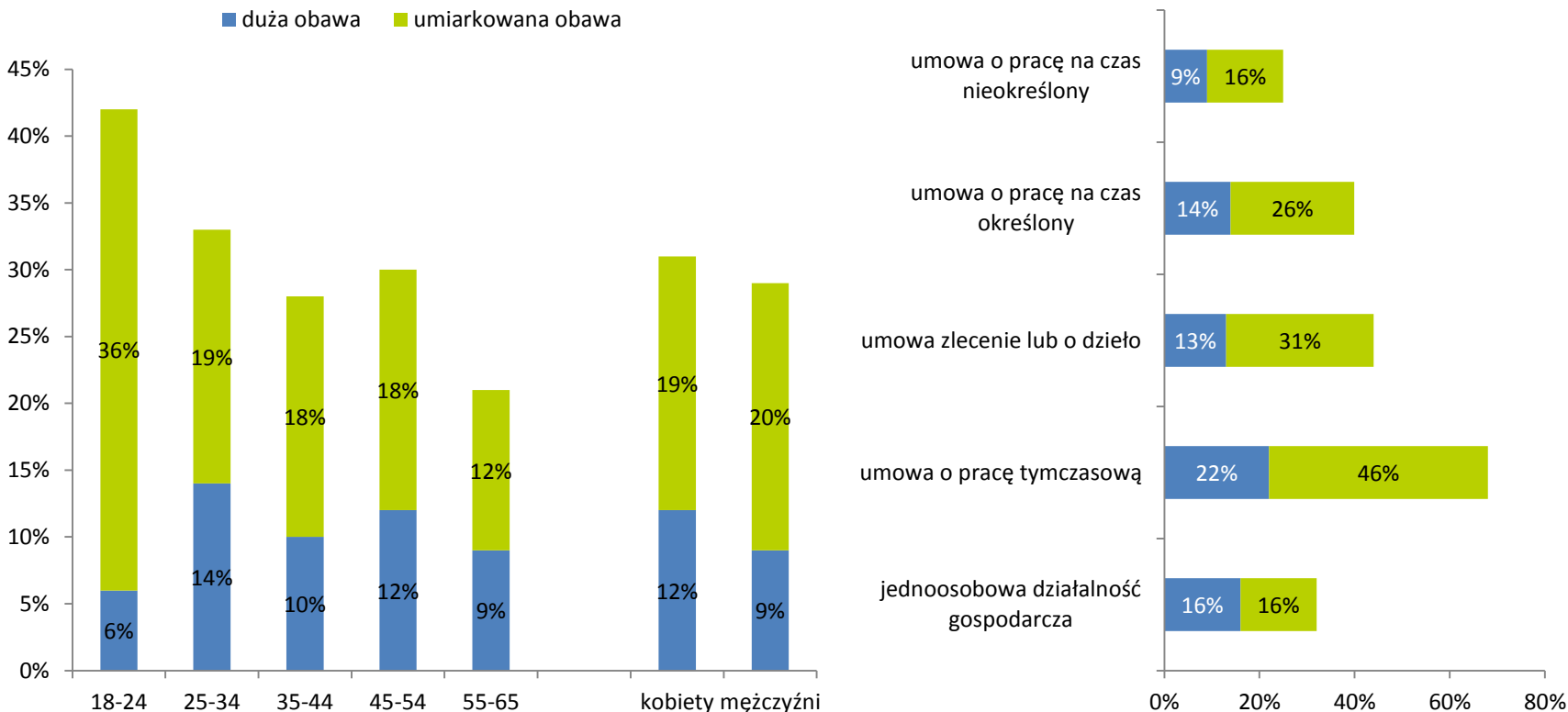
- Udział osób odczuwających niepokój związany z utrzymaniem zatrudnienia w gronie wszystkich przebadanych Polaków nie zmienił się w porównaniu do 2016Q3 i 2016Q4.
- Odsetek osób zgłaszających silną obawę był o 2 p.p. wyższy niż średnia dla całej historii badania w Polsce, a w przypadku umiarkowanego lęku był niższy o 3 p.p.

Jak duże jest w Pana/Pani odczuciu ryzyko utraty pracy lub nieprzedłużenia aktualnej umowy w ciągu kolejnego półrocza?

Monitor Rynku Pracy, 27. edycja, marzec 2017, do 2015Q1 N $\approx$ 400, później N $\approx$ 800

Ocena ryzyka utraty pracy

Obawa o stabilność obecnej pracy najczęstsza wśród najmłodszych i pracowników tymczasowych

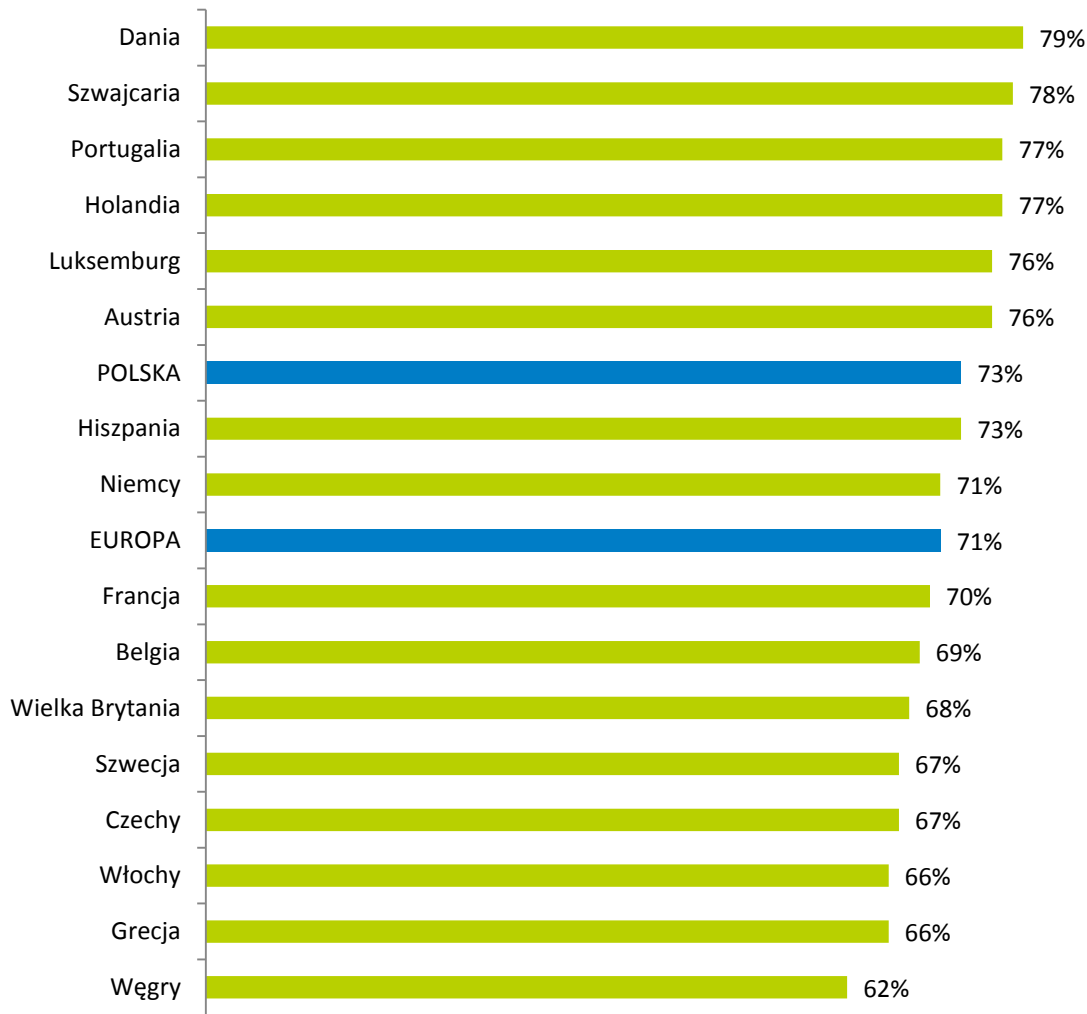
- Najczęściej utraty zatrudnienia obawiali się najmłodsi (18-24 lata), a najrzadziej – najstarsi (55-65 lat): martwiło się tym odpowiednio 42% i 21% badanych.
- W podziale na formy kontraktów najrzadziej utraty pracy obawiały się osoby zatrudnione na umowę o pracę na czas nieokreślony (25%), a najczęściej – zatrudnione przez agencje pracy tymczasowej (68%).

Jak duże jest w Pana/Pani odczuciu ryzyko utraty pracy lub nieprzedłużenia aktualnej umowy w ciągu kolejnego półrocza?

Monitor Rynku Pracy, 27. edycja, luty-marzec 2017, N=838

Satysfakcja z wykonywanej pracy

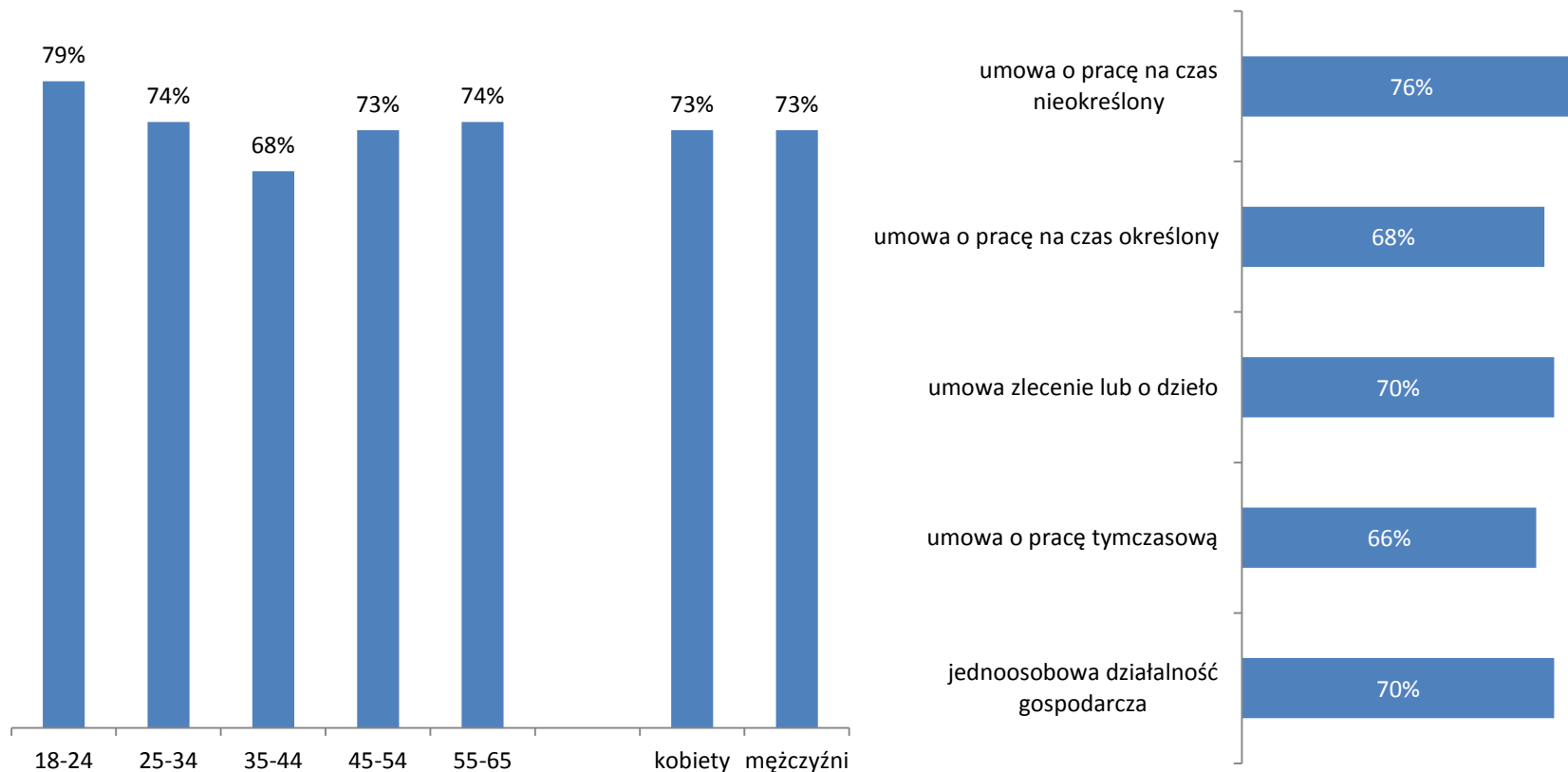
Polacy przeciętnie zadowoleni z wykonywanej pracy

- 73% badanych pracowników w Polsce deklarowało satysfakcję z wykonywanej pracy – o 2 p.p. więcej niż kwartał wcześniej i o 2 p.p. więcej niż średnio w badanych krajach europejskich.
- W Europie przeciętny wskaźnik satysfakcji drugi kwartał z rzędu nie uległ zmianie.
- Wśród krajów starego kontynentu najbardziej zadowolonych pracowników miały Dania i Szwajcaria, a najmniej zadowolonych: Grecja i Węgry.

Satysfakcja z wykonywanej pracy

Młodzi pracownicy wieku najbardziej usatysfakcjonowani z wykonywanej pracy

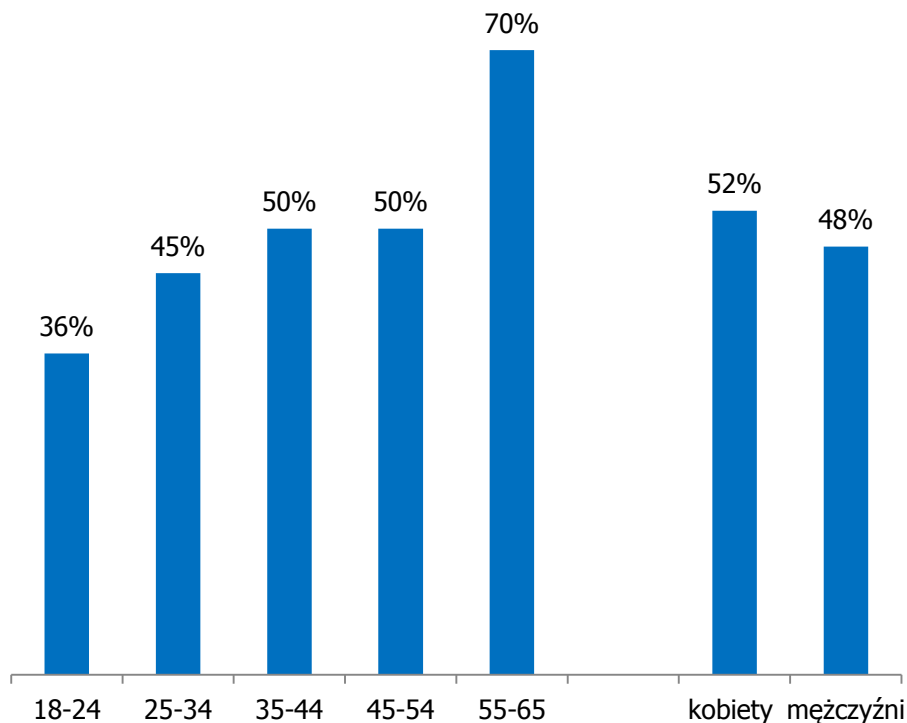
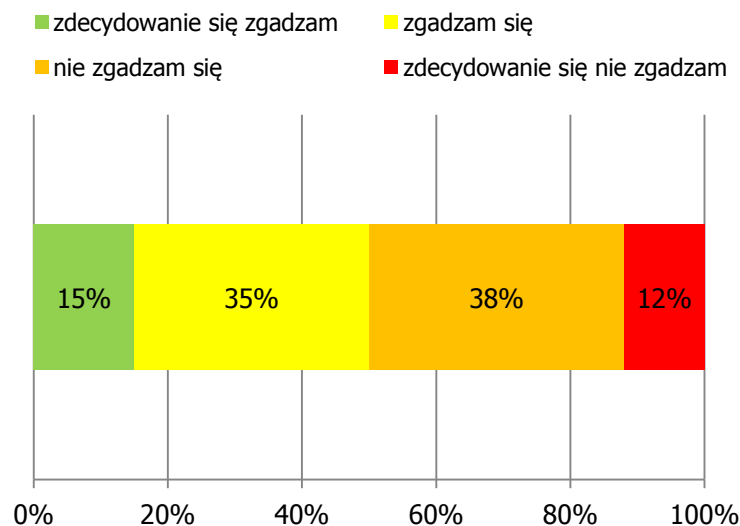
- Najbardziej zadowoleni ze swojej pracy byli najmłodsi pracownicy (18-25 lata), a najmniej – pracownicy 35-44-letni. Różnica wynosiła 11 p.p.
- Najczęściej satysfakcję z pracy deklarują osoby zatrudnione na umowę o pracę na czas nieokreślony, a najmniej – pracujące na umowę o pracę tymczasową.

Zamiary założenia własnej firmy i warunki dla zakładania start-upów

Niechęć do zakładania firm

...rośnie z wiekiem

„Nie chcę być przedsiębiorcą.”

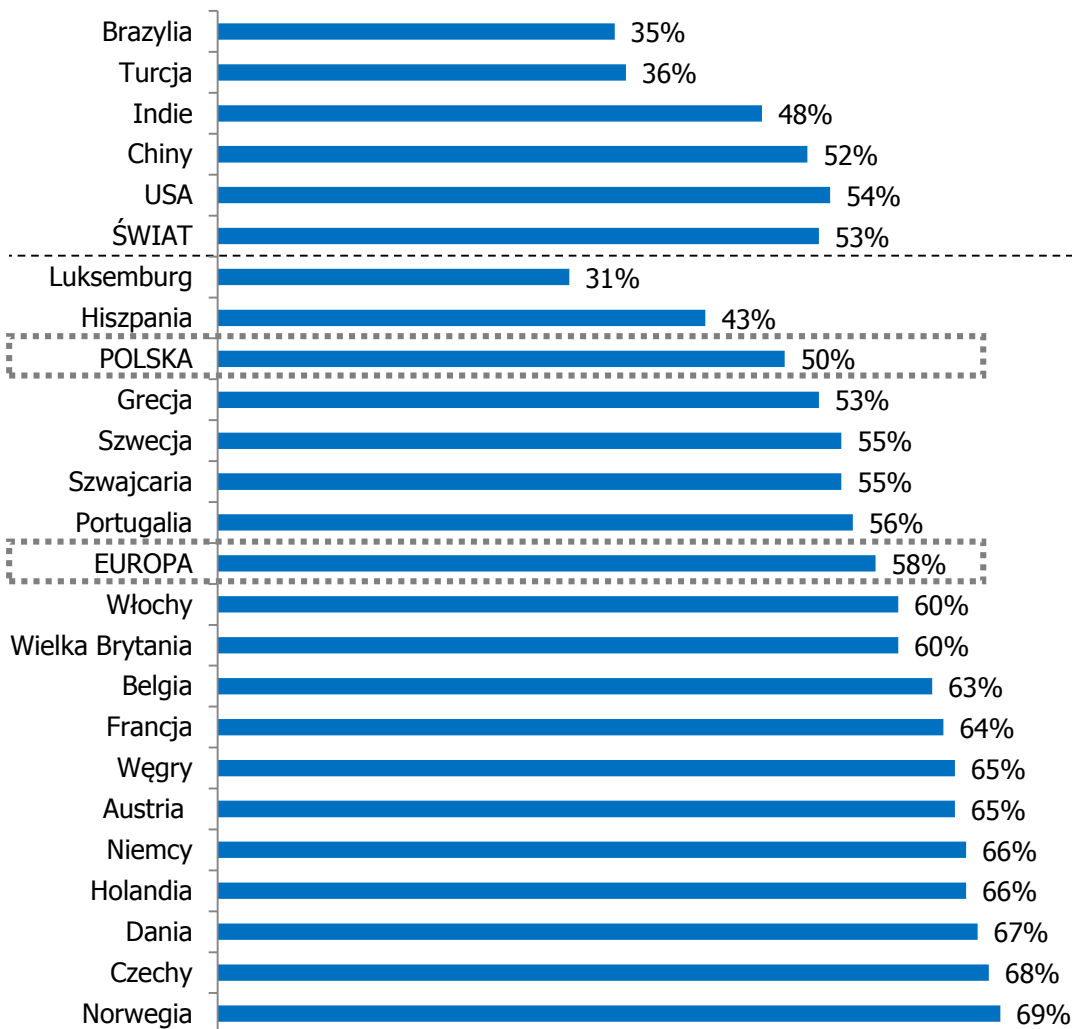

- Niechęć do zakładania rozpoczynania własnego biznesu u najstarszych pracowników była dwukrotnie wyższa niż u najmłodszych.
- Różnica stopnia awersji między płciami była niewielka (4 p.p.). Awersja u kobiet była silniejsza.
- Pomijając osoby samozatrudnione różne formy kontraktów nie miały bardzo silnego wpływu na niechęć do zakładania własnej firmy.

Niechęć do zakładania firm c.d.

Polacy zaczną biznes chętniej niż Amerykanie

- W Europie najniższą awersję do przyjęcia statusu przedsiębiorcy mieli Luksemburczycy, Hiszpanie i Polacy.
- Awersja w Polsce była o 8 p.p. niższa niż średnia europejska oraz o 3 p.p. niższa od przeciętnej globalnej.
- Polacy odrzucali pomysł zakładania firmy rzadziej niż Amerykanie czy Chińczycy.
- W Europie największą awersję do własnego biznesu mieli Norwedzy, Czesi i Duńczycy

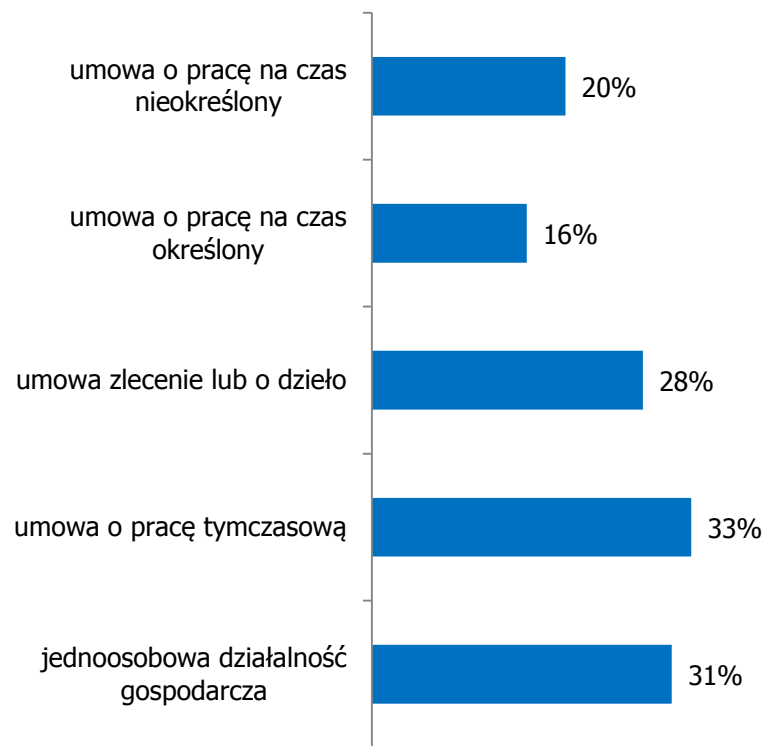
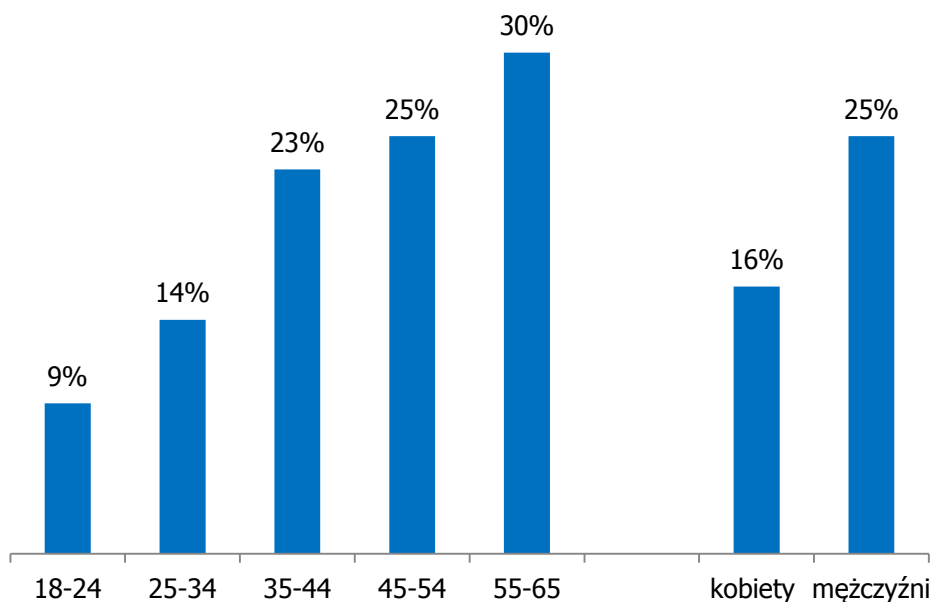

Negatywne doświadczenia

Jedno ze źródeł niechęci do pracy na swoim

„Prowadziłem już własny biznes, ale nie skończyło się to najlepiej.”

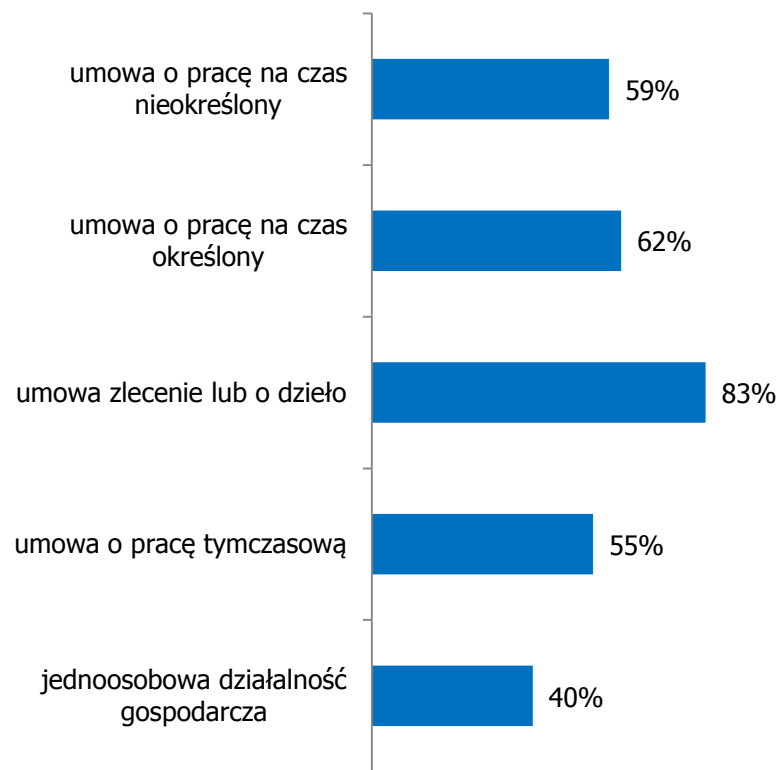
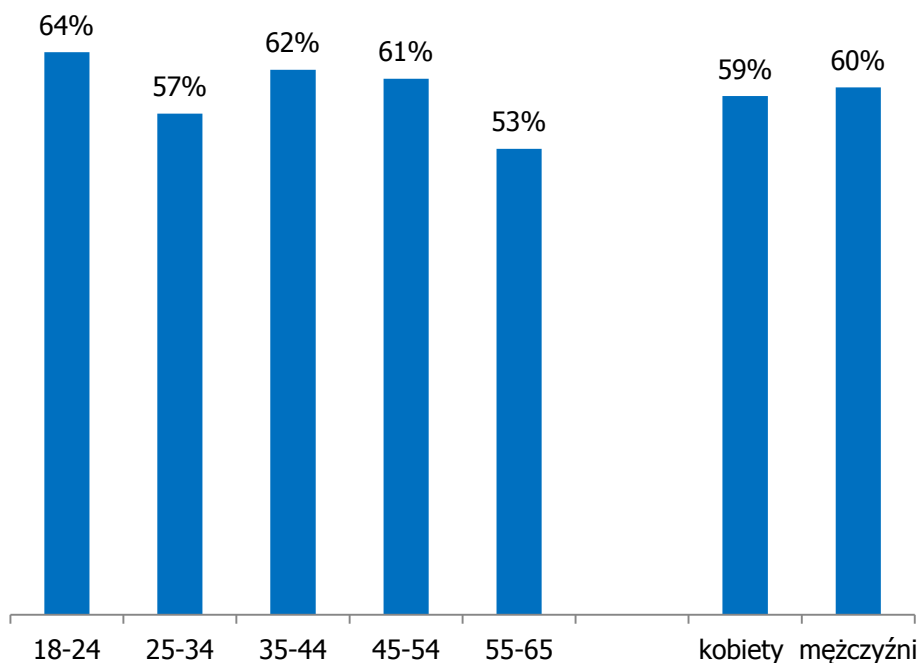

- Negatywne doświadczenia ze startu własnego biznesu deklarowało 9% najmłodszych pracowników (18-24 lat) i przeszło trzykrotnie więcej najstarszych (30% w grupie 55-65 lat).
- Mężczyźni wskazywali takie doświadczenia prawie dwukrotnie częściej niż kobiety.
- Najczęściej nieudany start biznesu wspominali pracownicy tymczasowi, a najrzadziej – pracujący na umowę na czas określony.

Obawa przed porażką

Najwięcej rezerwy u pracujących na umowach cywilnoprawnych

„Chciałbym zostać przedsiębiorcą, ale obawiam się skutków porażki.”

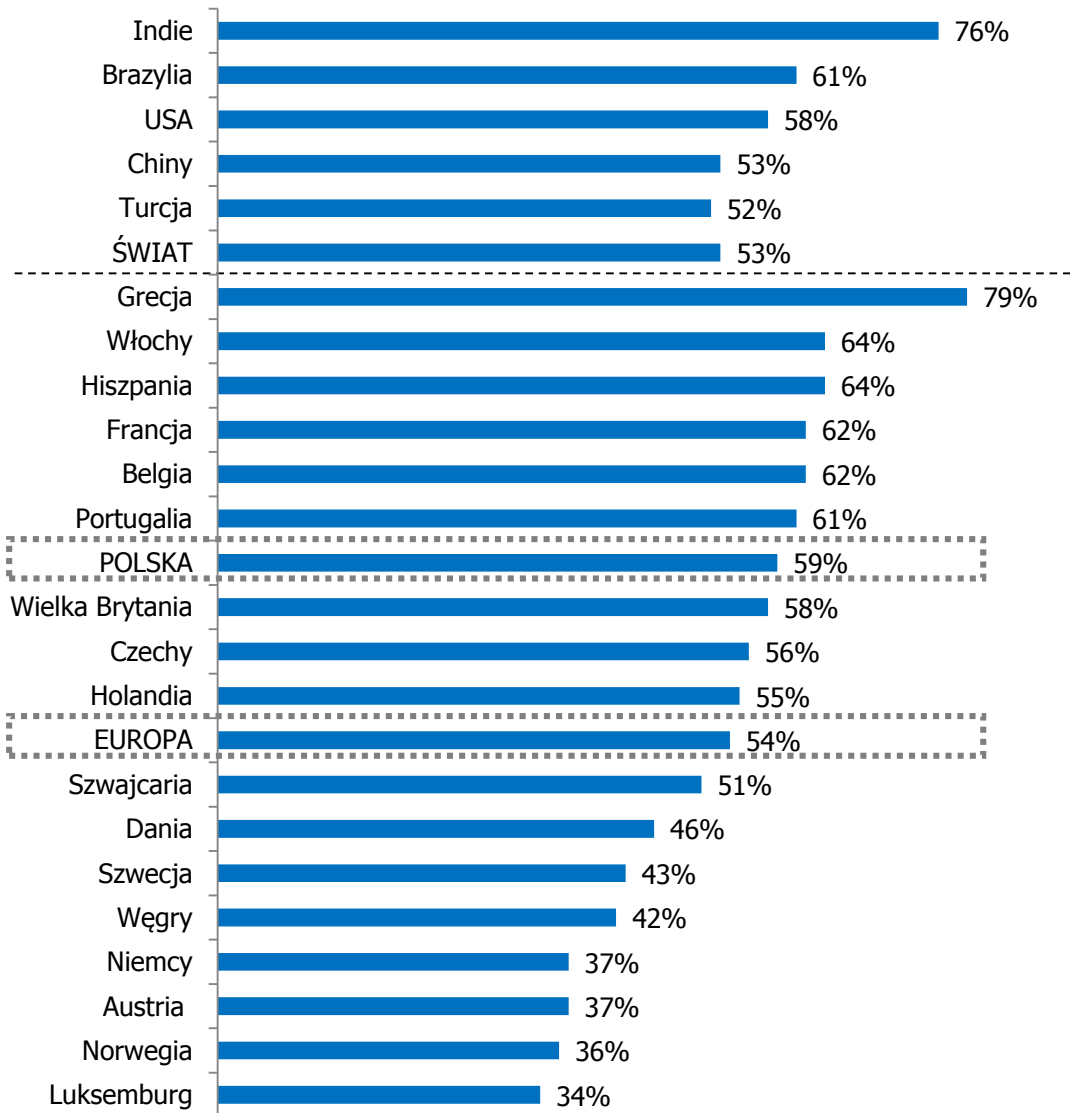

- Plajty własnego przedsiębiorstwa obawiała się ponad połowa badanych Polaków w każdej z badanych podgrup – z wyjątkiem samozatrudnionych.
- Ten rodzaj obawy był praktycznie identycznie powszechny u kobiet i mężczyzn (59% i 60%).
- Dzieląc pracowników według formuły zatrudnienia można było zauważyć, że najczęściej taki niepokój deklarowali zatrudnieni na umowy o dzieło i umowy zlecenie.

Obawa przed porażką c.d.

Najbardziej plajty boją się Grecy

- Porażki swojej firmy obawiało się 59% badanych w Polsce: o 6 p.p. więcej niż średnio na świecie i o 5 p.p. więcej niż przeciętna europejska.
- Globalnie najbardziej konsekwencji upadku własnego biznesu obawiali się Grecy (79% deklaracji), a najrzadziej wspominali o tym Luksemburczycy (34%) i Norwedzy (36%).
- Obawę plajty wśród Amerykanów deklarowało o 1 p.p. mniej badanych niż w naszym kraju.

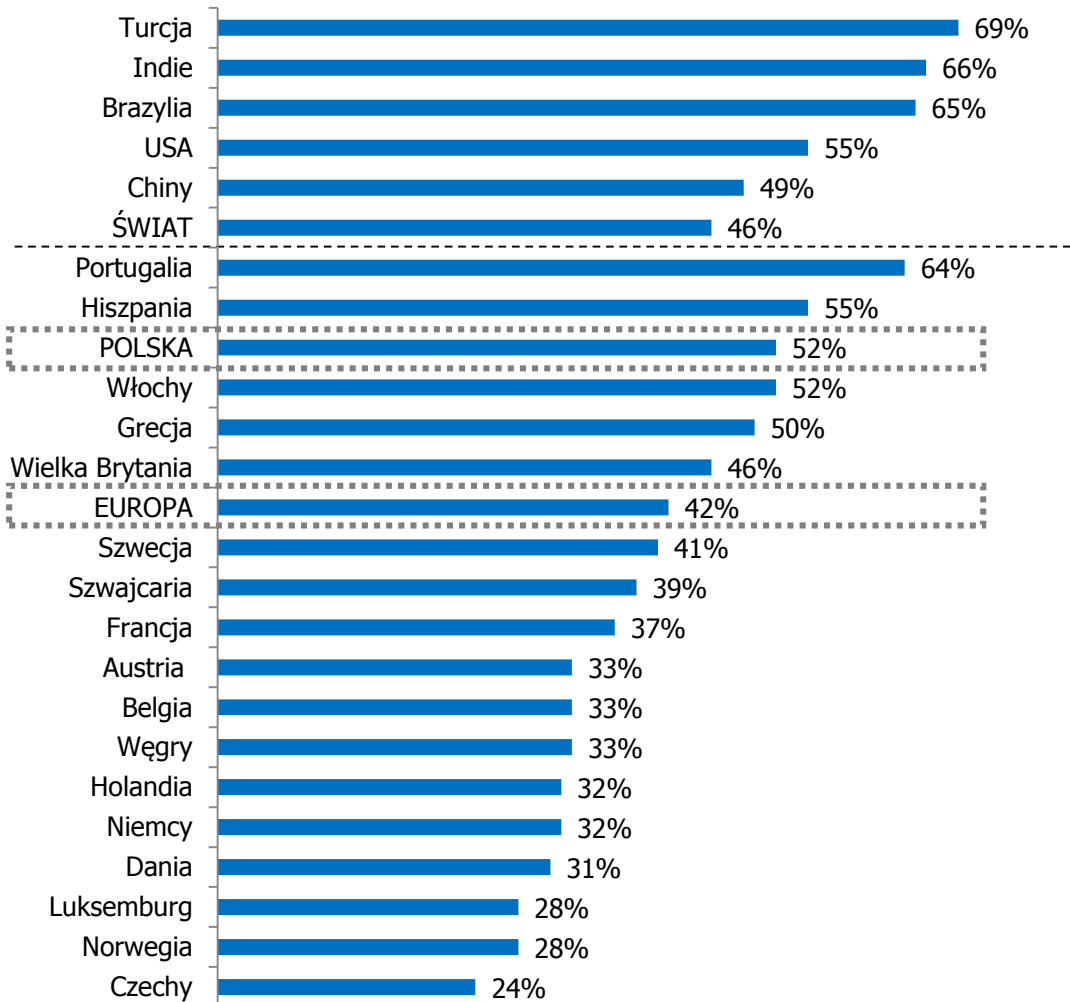

Przedsiębiorca z wyroku losu

Odważni pod presją: Portugalczycy, Hiszpanie i Polacy

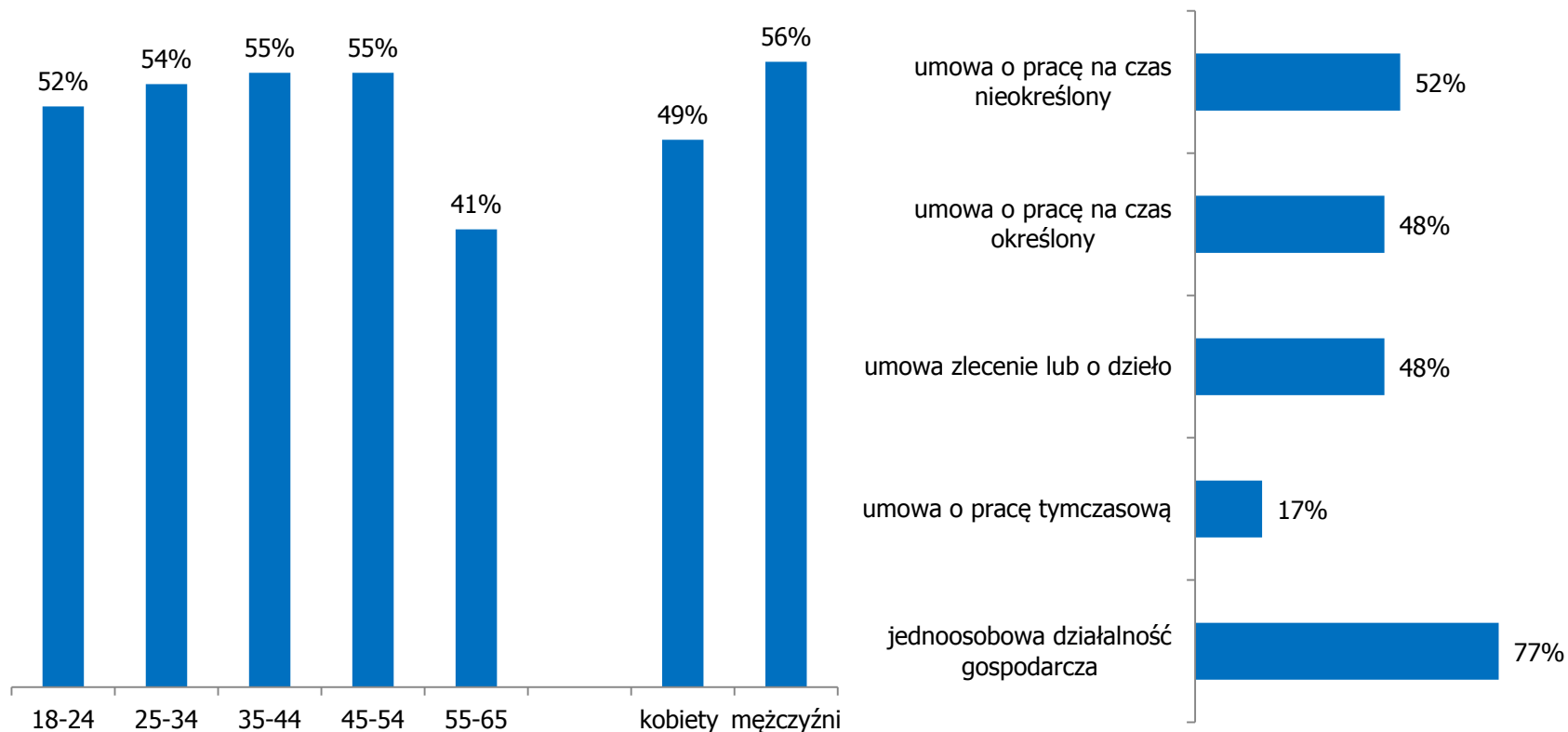
„Jeśli stracę zatrudnienie, ruszę z własną firmą.”

- Mimo sygnalizowanych wcześniej niepokojów, Polacy – obok Portugalczyków, Hiszpanów i Włochów – najczęściej brali pod uwagę scenariusz rozpoczęcia własnego biznesu w sytuacji utraty zatrudnienia.
- Najbardziej niechętni takiemu pomysłowi byli Czesi – pomysł na biznes w sytuacji bezrobocia deklarowało 24% badanych, podczas gdy w Polsce – 52%.
- Polacy pod presją braku pracy wskazywali, że chcieliby założyć własny biznes tylko o 3 p.p. rzadziej niż Amerykanie, ale o 3 p.p. częściej niż Chińczycy.

Przedsiębiorca z wyroku losu c.d.

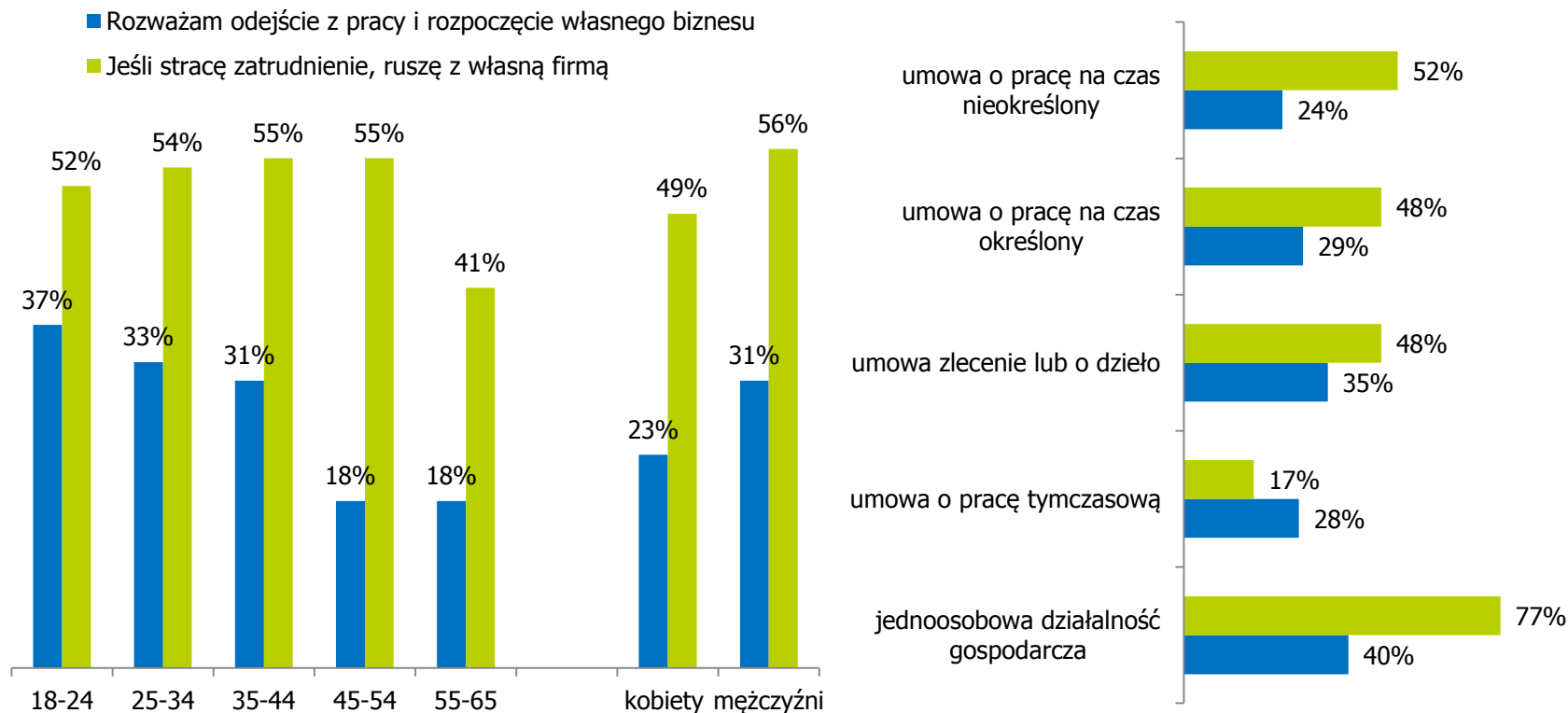
Praca tymczasowa to tymczasowa presja

- Przeszło połowa badanych pracowników w Polsce rozważała start własnej firmy – tak też wyglądały odpowiedzi respondentów w każdej grupie wiekowej z wyjątkiem najstarszych pracowników (55+).
- O zakładaniu własnego biznesu w sytuacji utraty zatrudnienia myśleli aż 77% samozatrudnionych, ale tylko 17% pracujących na umowę o pracę tymczasową.

Nowy biznes: z presją i bez presji

Apetyt na samodzielność maleje z wiekiem

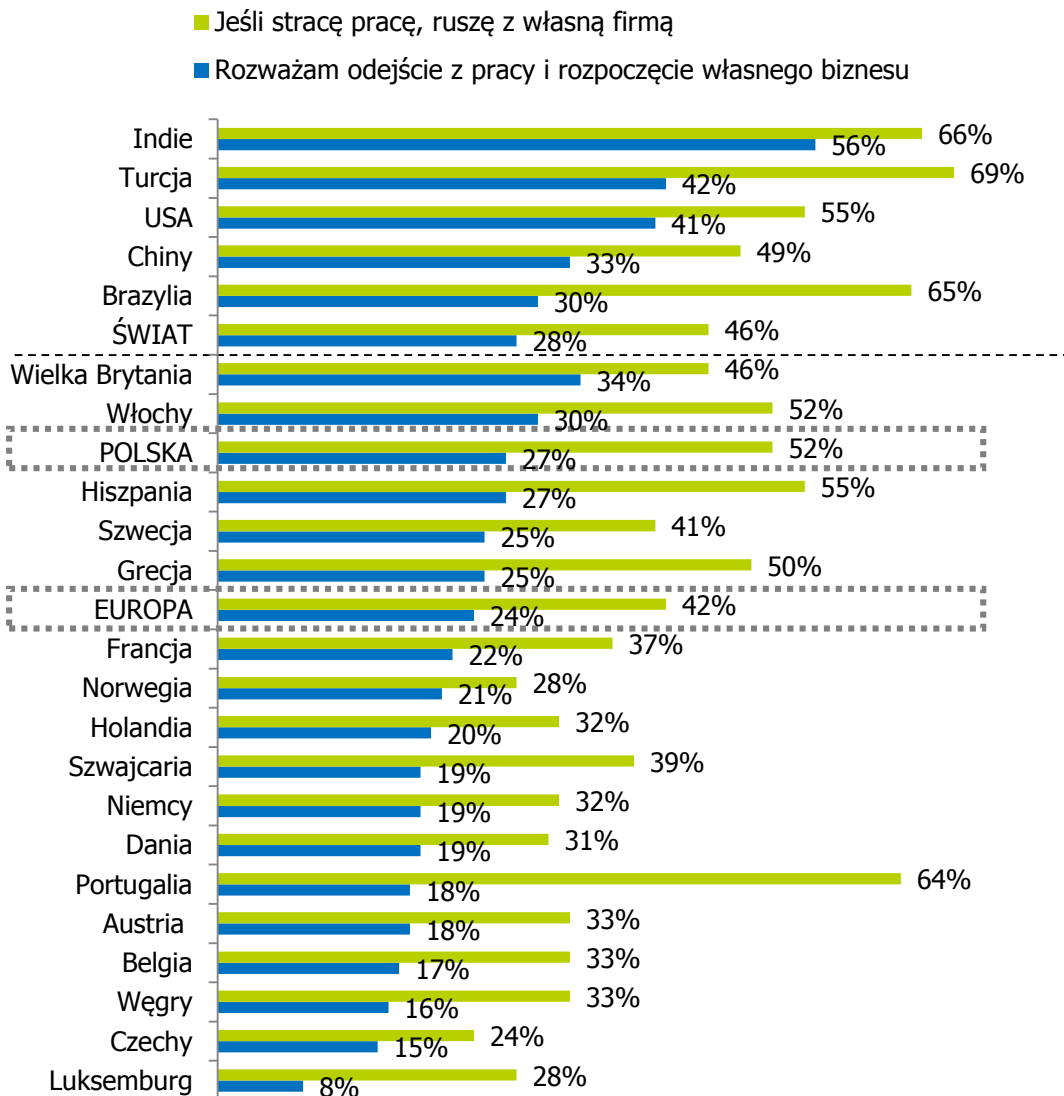

- Im młodszy pracownicy, tym chętniej myśleli o rzuceniu pracy i rozpoczęciu własnego biznesu. Różnica pomiędzy grupą najmłodszych i najstarszych była przeszło dwukrotna.
- Kobiety o 8 p.p. rzadziej wskazywały pomysł o rzuceniu pracy dla startu własnej firmy.
- Najwięcej zapału do samodzielności mieli samozatrudnieni, a najmniej – pracujący na umowę o pracę tymczasową.

Nowy biznes: z presją i bez presji c.d.

Przedsiębiorczy jak Hindus

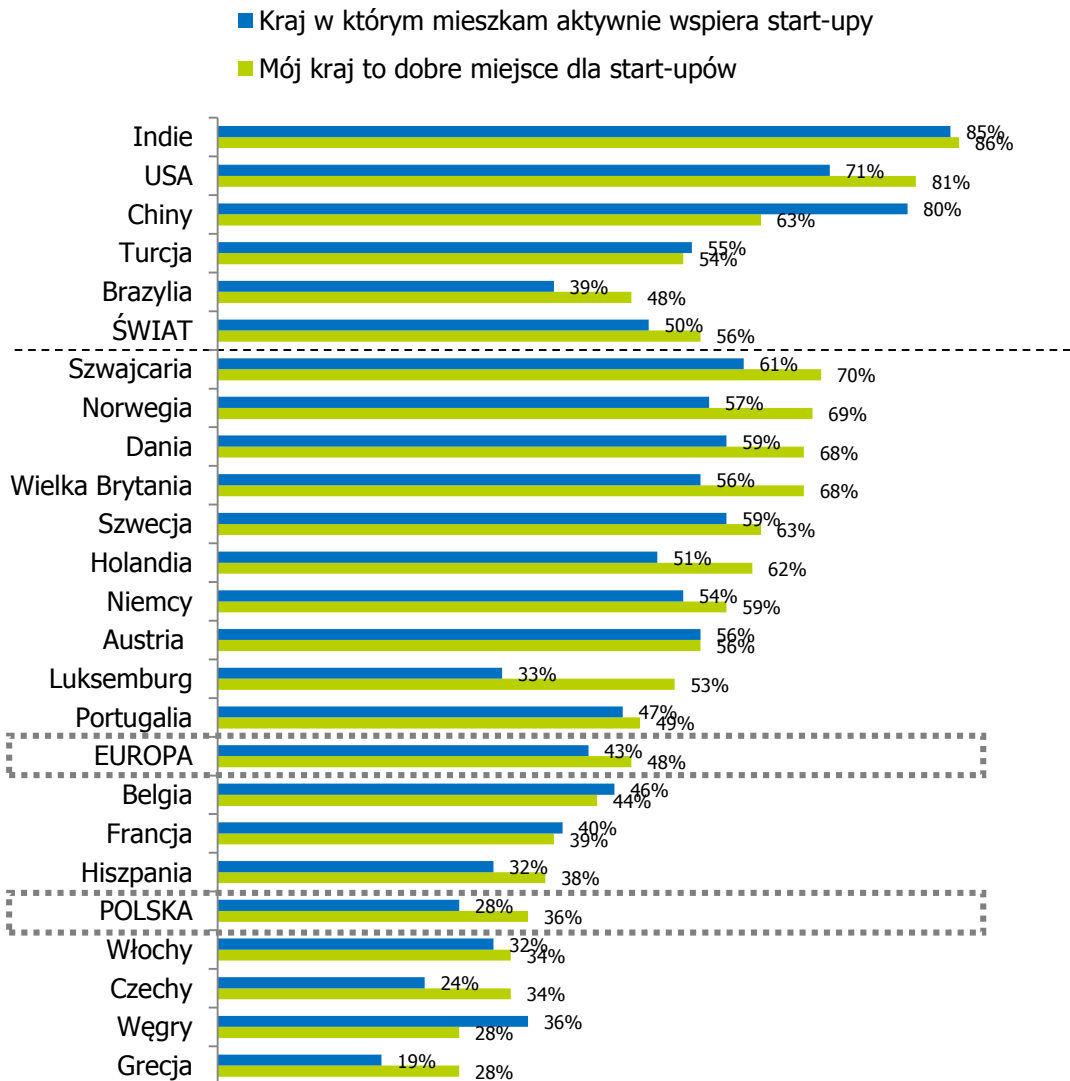
- Pośród narodów europejskich Polacy obok Brytyjczyków, Włochów i Hiszpanów najczęściej rozważali uruchomienie własnej firmy.
- Najmniejszy odsetek respondentów rozważał rezygnację z pracy dla własnego biznesu w Luksemburgu i Czechach.
- Polscy pracownicy rozważali przyjęcie roli przedsiębiorców o 3 p.p. częściej niż średnia naszego kontynentu, ale o 1 p.p. rzadziej niż średnia globalna.

Warunki dla start-upów

Słaby klimat, słabe wsparcie

- O tym, że państwo aktywnie wspiera start-upy przekonanych było aż 61% Szwajcarów i po 59% Duńczyków oraz Szwedów, ale tylko 19% Greków, 24% Czechów i 28% Polaków.
- Polska znalazła się także wśród krajów, w których pracownicy najrzadziej dostrzegali ogólnie dobry klimat dla start-upów: wspominało o tym 36% ankietowanych, podczas gdy średnia europejska była o 12 p.p., a globalna – o 20 p.p. wyższa niż nad Wisłą.

Podsumowanie wyników:

- Poziom rotacji na polskim rynku pracy obniżył się o 3 p.p. i wynosił 21%. W rezultacie Polska po raz pierwszy od dwóch lat znalazła się w grupie krajów europejskich o przeciętnej wartości tego wskaźnika. Średnia dla 18 krajów europejskich wynosiła 21%.
- Głównymi przyczynami zmiany pracy były: lepsze warunki pracy (39% wskazań), osobiste pragnienie zmiany (31%) oraz zmiany w strukturze firmy (28%).
- Najbardziej aktywnymi pod względem poszukiwania nowego miejsca zatrudnienia byli respondenci w wieku 25-34 lata, a szczególnie pracujący na umowach o pracę na czas określony. Kobiety były o 6 p.p. aktywniejsze w poszukiwaniu pracy niż mężczyźni.
- Indeks mobilności Polski wzrósł o 4 punkty do 109 punktów, co dało jej trzecią pozycję w Europie – po Grecji (110) i Francji (111 punktów).
- Przekonanie o dostępności ofert pracy w porównaniu z poprzednim kwartałem pogorszyło się w przypadku podobnej pracy o 2 p.p. (do 74%), a pozostało bez zmian w przypadku jakiegokolwiek pracy (83%), co pozwoliło Polakom na utrzymanie pierwszego miejsca wśród europejskich optymistów.
- Pod względem obawy o utratę pracy Polacy ustępowali tylko narodom pogrążonym w poważnych kryzysach polityczno-gospodarczych (Grecy, Włosi) i politycznych (Brytyjczycy).
- Polscy pracownicy – obok luksemburskich i hiszpańskich – wykazywali się najniższym poziomem niechęci do zakładania własnego biznesu. Pod tym względem przodowali Norwedzy i Czesi.
- O rezygnacji z pracy i założeniu własnego biznesu myślało 27% badanych w naszym kraju – więcej na starym kontynencie było ich tylko we Włoszech i Wielkiej Brytanii.
- Polska oczami pracowników nie jest miejscem szczególnie przyjaznym dla start-upów.

Randstad w skrócie

Randstad w Polsce

Jesteśmy na polskim rynku od 1994 r.

Posiadamy ponad

100 biur w całej Polsce

100

Codziennie zatrudniamy

26 000

pracowników tymczasowych

Instytut
Badawczy
Randstad

opublikował ponad

50

raportów o rynku pracy

Numer

1

w Polskim Forum HR

Pracujemy dla ponad

1600

Klientów z całej Polski

Rocznie realizujemy

1100

projektów rekrutacji stałej

W projekcie

Odkrywam siebie,
odkrywam pracę

pomogliśmy już prawie

500 uczniom

poznać swoje talenty i rynek pracy

good
to know
you

Shaping
the world
of work

Organizujemy największy
na świecie konkurs

Randstad
Award

dla najbardziej
atrakcyjnego pracodawcy

Łącznie grupa zatrudnia ponad

29 000

pracowników

Jesteśmy
aktywni w

39

krajach

W 2014 r. przychody wyniosły

17.1

miliardów euro

Numer

2

na światowym
rynku usług HR

Randstad na świecie

Rozpoczęliśmy działalność w 1960 r. w Holandii

good
to know
you

λοι
φο κιομ
δοορ

